

Legdrágább

a Magyar Aszfalt ajánlata.

— A számvevőség számításai a Varjassy-utca aszfaltjáról. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 9

A Varjassy Lajos utca burkolására beérkezett ajánlatokat, mint megírtuk, a gazdasági szék áttette a számvevőséghez átszámítás céljából. Ezzel a munkával elkészültek és most már cáfolhatatlan számadatok alapján bebizonyított tény, — amit mi a Magyar Aszfalt Részvénytársaság ajánlatának beérkezése után az első pillanatban is állítottunk, — hogy ez a társaság monopolizált helyzetének tudatában olyan hallatlanul magas árakat szab rossz munkájáért, hogy vele a város szóba sem állhat.

Különösen feltűnt már a gazdasági székben is az ajánlatnak a fenntartás megváltására vonatkozó része, amely oly bonyolult megállapodásokra vezetne, hogy a város sohasem lenne tisztában az al, mibe is kerülne neki tulajdonképpen a Varjassy Lajos utca burkolatának fenntartása? A számvevőség számítása most a fenntartási ajánlatok figyelembevételével készült el és azt mutatja, hogy a burkolat elkészítése 25 éves fenntartás után mibe kerül a városnak. Ezek szerint: a Kőszénbánya és Téglalehető Részvénytársaság ajánlata alapján 20 centiméteres betonlappal 362.370 korona, 15 centiméteres betonlappal 353.900 korona költséggel megépíthető és 25 évig fenntartható az utca. A Magyar Kerámiai Gyar ajánlata szerint 385.400 koronába, a Magyar-Horvát Aszfalt Részvény Társaság ajánlata szerint 477.280 koronába, a Neuchateli Aszfalt Részvénytársaság ajánlata szerint, amely azonban csak 15 éves fenntartást vállal, 384.260 koronába, a Magyar Aszfalt Részvénytársaság ajánlata szerint öntött aszfaltból 393.800, hengerelt aszfaltból 417.830 koronába kerülne a munka. Ez utóbbinak amaz alternatív ajánlata szerint, hogy a város a burkolás elkészülte után váltsa meg a fenntartást, maga a burkolás csak 305.000 koronába kerülne, de minthogy a fenntartási költséget a városnak drága kamatok mellett kölcsön kellene venni, a

25 ik év végén 529.000 koronát fizetne ezért az egyetlen uttest rendezéséért.

Azt hisszük, hogy ezek után a Magyar Aszfalt R. T. nem fogja a Varjassy Lajos utcát burkolni. A számvevőség jelentését kiadják a javaslattévő bizottrágnak és ennek a véleménye kerül majd a közlekedési bizottság elé, amely a jövő hét valamelyik napján tart ülést.

Nem egységes

az ellenzék.

— Pártbomlás a radikális választójog miatt. —

Saját tudósítónktól.

Budapest, január 9.

Eleve kétségtelennek látszott, hogy az ellenzék körében sem egyértelmű a felfogás a legradikálisabb választójog célszerűségéről. Hogy a függetlenségi párton is vannak, akik aggodnak amiatt, hogy a radikális választójog végzetes rombolásokat fog maga után vonni, annak bizonyítéka, hogy a mai napon Paizs Gyula, a rácalmási kerület képviselője a Kossuth-pártból kilépett a kifejezett indokollással, hogy a radikális választójog nem hiva. Az ellenzék, amely nagy buzgósággal igyekezett kihasználni taktikai célokra a munkapártból történt néhány kilépést, most egyelőre bizonyosan azzal lesz elfoglalva, hogy saját táborában uralkodó véleményeltérést valamiképpen leplezze. Helyesen jegyezte meg a napokban Khuen Héderváry Károly gróf, hogy az ellenzéken a mérsékeltebb kiterjesztésű választójognak legalább annyi hiva van, mint ahányan a munkapártból a radikális választójog követelménye miatt kiléptek. Beavatott körökben úgy tudják, hogy ha az ellenzék a kormány és a főváros közti viszony elmergesítésére számít, szintén csalódnai fog, mert a főváros mértékadó körében a higgadtabb felfogás annyira felülkerekedett, hogy ezekben a körökben minden meg fog történni a viszony javítására. A Nepszavának legutóbb megadott kolportázsjogot a polgármester — mint azt már megírtuk — visszavonta, jeleül annak, hogy méltányolja azt a törekvést, mely szerint a szocialista sajtó lelkiismeretlen izgatásának gát vetessék.

a szekéren nagy kosarak voltak. Az utasok megparancsolták berkocsisaiknak, hogy itt várjanak, maguk pedig a parasztszekérrel bementek a sűrű erdőbe. Jól ismerhették az utat, mivel bár eközben teljesen besötétedett, elég gyorsan haladtak a keskeny úton, a lombos fak között, míg végül elkerülvén a park kijárását, a vadaskertet, egy réten keresztül eljutottak a Saint Cyri kolostor tornyos kőfaláig. A paraszt szekér megállott a fal mellett. A kocsis pedig kopogtatott a kapun.

— Ki az? — kérdezték a másik oldalon.

— Kertész... virágokért...

— Az ördögbe! ilyen későn? Ily sötétben, hogy szednek már virágokat?

— A hercegnél holnap bál lesz és nagy vacsora, a leánya esküvője... Az ut pedig sáros, hát elkéstünk.

A kapuőr segédje elhozta a kulcsot, kinyitotta a kaput. Az állítólagos kertészek pedig ezalatt letültek a tűre és egy óriási öblös burgundi üveget bontottak ki, melyből megvendégelték az öröket is.

— Nos igen, nem akarok ugyan uróinkre pletykálkodni, mondta a legöregebb őr, a palackot jól meghuzván, — de a kertbe nem akar senkit sem beeresztetni, minden ki és bejárást elzárat és amellet valósággal kofálkodik a virágokkal... Hát illik ez egy marquis-nőhöz?... Milyen virágokat parancsol?

— Mindenféle fajtát nagyapó, csak minél többet. Tetszik még egy üvegcsével? A hercegi pincéből való bor, a várnagy tisztelt meg véle bennünket.

— No azt hiszem, maguk ismerik az utat, mondta a kapuőr, petuniákat, heliotropákat sötét-

ben is szakíthatnak, — hanem a rózsák — ott a főépületnél! — arra vigyázzanak, mert könnyen összeszuszkalhatják a kezüket...

— Hát aztán? Nem először történnék! — válaszolták a kertészek kosaraikkal a kertbe bemenve. A szekeres pedig az üvegekkel és az örökkel a kőfal tövében maradt. Az alkertészek az egyik kosarat mihamar tele szedték virágokkal, aztán egy csónakban áteveztek a kerti tavon, mely a kolostor főépületétől választotta el őket. Itt rózsabokrok, cserjék, magas tölgys, gesztenyék, közt emelkedett a hosszú folyosós, kétemeletes épület. A felső és alsó ablakok mind sötétek voltak. Teljes csend volt. Három jövevény bement a bokrok közé rózsákat szakgatni, a negyedik pedig a tavon maradt és az evezővel néhány szor, időközönként, megcsapkodta a tóvizét... Az utolsó evezőcsapásra halkan kinyílt a főépületen, egy felső ablak, ahol valami bizonytalan fehér csillant meg. Aztán az ablakból egy selyem kötél hágcsó hűngörödt alá, melyen egy nem magas alak tipegett le, majd utána egy másik magasabb. Isten áldjon! isten áldja! susogott elfojtottan, a sötétben, több felénk hang. Aztán a kötélhágcsót ismét felhúzták. Az ablak bezárult. A csónak a virágokkal megterhelt nagy kosarakkal átsikamlott a vizen a kert felé. A kertészek nagy vigyázzal tették a kosarakat a szekérre, majd miután a kertörökkel is elszámoltak és kifizették őket, elhajtottak. Félóra múlva teljes vágásban robogott két kocsi a kolostortól északra felé. A kolostort, az erdős tájat elborította az éjszakai köd, csak még a csengő, ostopattogás visszhangzott egyideig.

Szerencsésen megtörtént a Saint Cyri kisasszonyok szöktetése.

Kilépések a Kossuth-pártból.

Budapestről jelentik: Paizs Gyula, a rácalmási kerület országgyűlési képviselője kilépett a negyvennyolcas függetlenségi Kossuth pártból és a parlamenti harcban ezentul mint pártunkivüli függetlenségi képviselő fog résztvenni. Kilépését a következő levélben adta tudtára a párt elnökének, Kossuth Ferennek:

Az idevágó adatok ismeretéből merített azt a meggyőződésért vallom, hogy az általános, egyenlő és titkos választói jog — még az ellenzéki pártok által elfogadott alakjában is — átmenet nélkül megszüntetné a birtokos földművesosztálynak a jelenlegi választók számában mutatkozó arányos és szükséges tulsúlyát és átvinné azt oly társadalmi osztályokra, melyek erre sem a nagyobb politikai megbízhatóság címén, sem állami életünk egyéb érdekeiből folyóan jogos igényt nem tarthatnak. A politikai erőviszonyoknak ilyen eltolódását a nemzet egyetemes érdekei szempontjából szerencsétlenségnek tartanám még az esetre is, ha a radikális választói jog révén parlamentáris viszonyaink egészségesebb kialakulását lehetne remélnem. Midőn engem e nagyfontosságú kérdésben ily mélyreható ellentét választ el attól a programtól, melyet a Nagyméltóságod vezetése alatt álló függetlenségi Kossuth-párt magáévá tett és amelyhez a legutóbbi pártnyilatkozatok szerint visszavonhatatlanul ragaszkodik — a politikai őszinteség követelményének tartom, hogy a párt kötelékéből kilépjek.

Egy estilap értesülése szerint Hlatky—Schlichter Lajos, Győr képviselője is kilép a Kossuth-pártból és valószínű, hogy mandátumáról is lemond. Ez esetben Balogh Jenő igazságügyminiszter lép fel Győrtől munkapárti programmal.

A szász képviselők a választójogról.

Egy újságíró Melzer Vilmoshoz, a szász képviselők egyik vezetőjéhez fordult és felvilágosítást kért a munkapártban levő szászok álláspontjáról. A segesvári kerület képviselője így nyilatkozott:

— A kormány javaslatával szemben aggodalmink vannak, még pedig speciálisan az erdélyi viszonyok szempontjából. Az erdélyi kerületekben mások a viszonyok, mint a szűkebb értelemben vett magyarországiakban. A románsággal szemben meg kell védeni a hazafias szászok érdekeit. Ezt tekintetbe vette a most fennálló választójogi törvényünk is, amely Erdélyben jóval magasabb cenzust állapított meg, mint Magyarországon. Mi, szászok, azt kívánjuk, hogy az új törvényjavaslatba is hasonló intézkedés véssék fel. Mert ha ez a javaslat változatlanul megmaradna, akkor míg a szűkebb értelemben vett Magyarországon a választók számának szaporodása csak körülbelül 80% ot tesz ki, addig Erdélyben 200, sőt egyes helyeken 300% is lenne a szaporodás, még pedig a románság javára. Hogy ezt elkerüljük, Erdélyre nézve különleges intézkedést kell felvenni a javaslatba s magasabb cenzust kell megállapítani. Mennél jobban terjesztik ki a választójogot, annál erősebben jutnak érvényre Erdélyben a románok.

— Milyen taktikát fognak követni a szász képviselők a javaslatl szemben?

— Erre nézve még nem határoztunk — válaszolta Melzer. — Tizenhárman vagyunk szász képviselők és mindannyiunknak kötelessége, hogy megváltoztassuk az Erdélyre nézve aggodalmas rendelkezéseket. Nincs azonban szó arról, hogy a munkapártból kilépünk. Ellenkezőleg, itt kell maradnunk a pártban, hogy megvédelmezzük érdekeinket. Még a javaslat tárgyalása előtt összejövünk és akkor határozzunk a szükséges módosítások ügyében.

A parlamenti őrség.

Budapestről jelentik: A lapokban a legutóbbi napokban többször megjelent az a hír, hogy a képviselőházi őrség már a legközelebbi ülésen

működni fog. Ezzel szemben figyelembe veendő, hogy az előkészületek nincsenek befejezve és hogyha újabb karhatalmi intézkedések szükségessé válnának, akkor az elnök továbbra a rendőrség, csendőrség, vagy a fegyveres erő karhatalmi működését fogja igénybe venni.

Főispán és ujságíró afférje

— Dániel Tibor báró nyilatkozata. —

Saját tudósítónktól.

Versec, január 9.

A Pesti Hírlap legutóbbi számaiban Fehéri Armand tollából cikksorozat jelent meg, amely a Délvidéken történt igazgatásokkal foglalkozott. A Versecen megjelenő *Südungarischer Generalanzeiger* című lap a cikksorozattal foglalkozva azt a kijelentést adta Dániel Tibor báró főispán szájába, hogy a legutóbbi városi közgyűlésen, mikor a cikksorozat szóba került, a főispán kijelentette volna, hogy „ilyen harmadrendű ujságírókkal nem kell törődni és sajnos, hogy kellő módon nem lehet őket kiiktatni.”

A nevezett lapnak eme híradása nyomán Fehéri Armand Szmracsányi György és Jusih János dr. országos képviselők útján levélileg provokálta Dániel Tibor bárót, aki Pongrácz János grófot és Radvánszky Antal bárót nevezte meg segédeikül. A segédek az Országos Kaszinóban tegnap ültek össze tanácskozássra és Dániel Tibor báró megbízottai felük nevében kijelentették, hogy a főispán a neki tulajdonított kijelentéseket nem tette és csupán annyit mondott, hogy némelyik fővárosi lap a délvidéki állapotokról téves információkon alapuló híreket közöl. Fehéri segédei e kijelentést tudomásul vették és miután sértés nem történt, az affért békés uton elintézték. Fehéri azonban a *Südungarischer Generalanzeiger* ellen Skuteczky Miksa dr. temesvári ügyvéd útján a sajtópört megindította.

Az ügyben ma délután Dániel Tibor báró dr. főispán afférje előzményeire nézve a következőket mondotta egy ujságírónak:

— Versec város december harmincadiki közgyűlésén, melyet én vezettem, *Georgevits* törvényhatósági bizottsági tag napirend előtt felszólásra kért engedélyt a megbotránkozásának adott kifejezést afelett, hogy a Pesti Hírlap és egy másik lap Versec város közönségének reputációját sértő cikket közöltek. A Pesti Hírlap említett cikkét nem olvastam, csupán a közgyűlésen értesültem róla s elolvasván, azt találtam, hogy semmi különösebb nincsen benne, sértéseket nem tartalmaz Versec város közönsége ellen. *Georgevics* törvényhatósági bizottsági tag felszólalására nyomban válaszoltam, a szavakra nézve pontosan nem emlékszem, de azt határozottan tudom, hogy Fehéri Armand személyével nem foglalkoztam, hanem tárgyilagosan fogva fel a dolgokat, kijelentettem, hogy amennyiben a lapban tényleg a verseci közönséget sértő és a valóságnak meg nem felelő cikk jelent volna meg, úgy kár volna rektifikáló válaszunkkal megtisztítani azon informáló urakat, akik a verseci helyzetet nem ismerése folytán olyan dolgokat állítottak, amelyek a város jóízlésű közönségében jogosult felháborodást kelthetnek. Egyébként indítványoztam, hogy amennyiben tényleg alaptalan támadás történt volna, térjen a közgyűlés ezen cikk feletti felháborodásának kifejezése mellett napirendre. Körülbelül ezeket mondtam, a szószemléti nyilatkozatra nem emlékszem, érdemileg azonban ezen kijelentésem fedi a közgyűlésen tett kijelentésem tartalmát.

Törökország nem mond le Drinápolyról.

(Folytatják a békekonferenciát. — A szerb affér befejezése.)

Saját tudósítónktól.

Arad, január 9.

Béke ebéd.

London: Néhány Balkán delegátus ma délelőtt Németország és Ausztria-Magyarország nagyköveteinél tett látogatást. A békedelegátusok, mint ismeretes, ma valamennyien Kambon francia nagykövetnél dinén jelentek meg. Első ízben történik, hogy a török és a szövetségeseik delegátusai társadalmi összejövetelen találkoznak. E körülménytől fontos eredményeket várnak. Azt mondják, hogy ez által némi haladás volt elérhető, amely a konferenciának újból való összeülését lehetővé teszi.

Konstantinápoly: A porta a török képviselőnek Londonban azt az utasítást adta, hogy még e hét végén térjenek vissza Konstantinápolyba, ha a Balkán delegátusok a Törökország által felkínált utolsó feltételeket nem fogadják el, amelyek az *Aegai szigeteknek és Drinápolynak továbbra is török kézen való maradását tartalmazzák.*

Az utolsó engedmények.

London, január 9. Az egyik török delegátus, Ozmán Nizami basa kijelentette, hogy Törökország eljutott engedményeinek határához. Drinápoly és a szigetek nem lehetnek másé, mint Törökországa. A bolgárok Drinápolyt még akkor sem kaphatnák meg, ha a város éhség vagy járványos betegség miatt kapitulálni volna kénytelen. A fegyverszünet megállapította a két hadsereg határvonalát, a melyet a bolgároknak még akkor sem szabad átlépniük, ha az éhség kinyitná Drinápoly kapuit.

Konstantinápoly, január 9. A hadügyminiszternek s a külügyminiszternek jelentése következtében, a melyet a bolgár delegátusokkal Csataldza előtt folytatott tárgyalásról tettek, a nagyvezér a szultán elnöklésével tartandó miniszteri tanácskozás összehívását ajánlotta. Ebben a tanácskozásban részt fognak venni a szenátus és az államtanács elnökei és valamennyi tábornagy. A miniszterek ezt az indítványt elfogadták azzal a hozzáadással, hogy előbb még megvárják a balkáni delegátusoknak a legutóbbi török javaslatokra várt végleges választát.

Az Alemdar értesítése szerint a porta visszautasította a nagyhatalmak intervencióját. A tegnapi tanácskozással, a mely Názim basa hadügyminiszter és Noradungian külügyminiszter között török részről és Szavov és Dimitrijejev tábornokok között bolgár részről folyt, meg a következő részleteket jelentik:

A tanácskozás a legnagyobb udvariassággal folyt, de minden különösebb eredmény nélkül ért véget. A bolgárok, a kik a találkozást kérték, Názim basának vendégei voltak. A török miniszterek megismételték annak a lehetetlenségét, hogy Drinápolyról lemondjanak s a következő legvégső engedményeket ajánlották a bolgároknak:

A drinápolyi várművek lerombolása, Tázosz-sziget átengedése, kiváltságok biztosítása a dedeagacsi kikötőben, legtöbb kedvezményt a bolgárok részére a drinápolyi vilajetben a ha árforgalom tekintetében.

A bolgár tábornokok kijelentették, hogy kormányuknak jelentést fognak tenni, de azt az aggodalmukat fejezték ki, hogy a nép és a hadsereg kedvére való tekintettel a bolgár kormány a török javaslatokat nem fogadhatja el.

Konstantinápoly, január 9. Hír szerint a Csataldzaiban lefolyt tegnapi tanácskozás, mely nagy feltűnést keltett, a drinápolyi vilajet határainak megállapításáról szólt. A külügyminiszter erről a

kérdésről tanácskozott a nagyvezérrel, mire részletes táviratokat küldtek Londonba.

Konstantinápoly, január 9. A Csataldzaiban tegnap lefolyt tanácskozáson, kiszivárgott hír szerint, megegyezés nem jöhetett létre a bolgárok vonakodása miatt, akik kijelentették, hogy ezt az ügyet a londoni meghatalmazottakhoz utalták át.

Drinápoly sorsa.

London: A Reuter ügynökség jelenti: A bolgár békemisszió az új folyamán Szófiából süllőzött táviratokat kapott, amelyeknek közlése szerint Drinápoly helyzete nagyon kritikus. A városban betegségek pusztítanak. A kapitulációt a táviratok küszöbönállónak mondják.

London, január 9. Miután a görög karácsony véget ért, a békekonferencia pénteken újra összehíthat, ha addig a Drinápoly kérdésében felmerült nehézség megszüntethető lesz.

London, január 9. A Timesnek jelenti Konstantinápolyból: A török miniszteri tanács utasította londoni delegátusait, hogy a tárgyalást folytassák. A bolgár kormány kijelentette, hogy abban az esetben, ha Drinápolyt megkapja, a várműveket le fogja rombolni.

London, január 9. Kiamil basa nagyvezér a Daily Chronicle konstantinápolyi tudósítójának ezt jelentette ki: Drinápolyról és a szigetekről harc nélkül nem mondhatunk le. Várjuk a nagyhatalmak közbelépését, de előre kijelentem, hogy Drinápoly és a szigetek megtartását illetően semmi jót sem várunk tőle.

London, január 9. A Reuter ügynökség Konstantinápolyból azt a jelentést kapta, hogy odaérkezett információ szerint Sir Edvárd Grey külügyi államtitkár azt javasolta a nagyhatalmaknak, hogy Drinápolyt Törökország birtokában hagyják azzal a feltétellel, hogy az erődtéseket lerombolja, valamint más korlátozásokkal, melyeket Törökországnak majd figyelembe kell vennie.

A hatalmak közbelépése a portánál.

Pétevár, január 9. Diplomáciai körök szerint még nem bizonyos, hogy a hatalmak Konstantinápolyban közbe fognak lépni, mert még nem tisztázták azt a kérdést, hogy ez a közbelépés nem jelentené megszegését a semlegességnek, amelyet a hatalmak eddig szigorúan szem előtt tartottak. Albánia dolgában a hatalmak folytonosan tárgyalnak egymással.

Ausztria és Magyarország tudvalevően azt kívánja, hogy Szkutari, Prizren és Janina városok a független és önállóan nyilvánítandó Albániahoz tartozzanak, ellenben a montenegróiak Szkutarit, a szerbek Prizrent és a görögök Janinát mindenáron a maguk országához akarják csatolni. Olaszország az albán kérdésben mindenestre teljesen egyelért Ausztriával és Magyarországgal, noha nem titkolja azt sem, hogy a montenegrói királyi családhoz fűződő rokonsági kötelékénél fogva szívesen teljesítené Montenegrónak Szkutari birtokára vonatkozó kívánságát. Oroszország a legnagyobb mértékben támogatja Montenegró követelését.

Arról, hogy Albánia Ausztria és Magyarország és Olaszország közös protektorátusa alá helyeztessék, szó sem lehet. Albánia önállóságát valamennyi európai nagyhatalom együttesen fogja garantálni.

Konstantinápoly: A nagykövetek most dolgoznak a kormányaitól kapott utasítás alapján a kollektív jegyzék megszüvegezésén, amelyet át fognak nyújtani a portának.

Tahy és Prochaska konzulok állomásukon.

Bécs, január 9. Beavatott helyen nyert értesülésem szerint Prochaska és Tahy konzulok legközelebb elutaznak prizrendi, illetőleg mitrovicai állomásukra. A konzulokat ért sérelmek miatt kö-

Az ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	— 357
Szerkesztőség (csak éjjel használható mellékállomás)	— — — — 151
Kiadóhivatal és hirdetés osztály	— — 151
Nyomda	— — — — 151

vetelt és Szerbia által megígért elégtétel megadása tehát minden órában várható.

Bécs, január 9. Azt a hírt, hogy Ugron belgrádi követ vállalkozott arra, hogy Pasicnak Berehtold gróffal való és a szerbek által állítólag hón óhajtott találkozását előkészítse, itteni illetékes helyen valótlannak jelentik ki.

Bécsből jelentik: Prochaska és Tahy konzulok elutaztak állomáshelyükre, Prizrendbe és Mitrovicába.

A román-bolgár feszültség.

Bukarest: A Londonban folytatott román-bolgár tárgyalásban szünet állott be, mert Danev doktor azt kívánja, hogy ezekben a tárgyalásokban egy másik bolgár politikus váltsa fel őt. Az ezzel összekötött elkerülhetetlen újabb halasztás fokozza Románia körében az amugy is uralkodó feszültséget.

Át kell alakítani a kulturpalotát.

— Az építészeti bizottság javaslata. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 9.

Még nincs kész az aradi kulturpalota, de máris azon tanakodnak a hozzáértők: hogyan kellene átalkakítani. Néhány szakértő ugyanis azt konstata, hogy a palota nem felel meg annak a célnak, amiért építették, amiért a sok százazretet beleölték. Most, hogy a palota berendezésére került a sor, megállapították, hogy az egyes termek nem alkalmasak arra, aminek szánták. A kultuszminisztériumban ugyan többször felülvizsgálták annak idején a palota terveit, de úgy látszik sohasem szakértők nézték át, különben nem jutnánk most annak tudatára, hogy újabb költséggel át kell alakítani a kultura szent, de még teljesen el nem készült csarnokát.

Azt tudjuk ugy-e, hogy a kulturpalota földszintjén egy ugynevezett hangversenyermet is készítettek, amely felolvasásokra, művészi produkciókra, esetleg színházi előadások megtartására is fölhasználható. Ennek szomszédságában van a könyvtár olvasóterme, amely állandóan a közönség rendelkezésére állana. A város vezetőségét most arra figyelmeztették, hogy e két terem közelségéből nagy zavarok keletkeznek majd. Ugyanis a különböző produkciókat megelőzően valószínűleg próbákat kell tartani, amelyeket nem lehet a nagyteremben lefolytatni, mert annak befűzése sok pénzbe kerülne. Így tehát a próbákat majd a legkisebbi teremben — tehát az olvasóteremben — kell megtartani. Elképzelhető: milyen kitűnően lehet a próbák alatt olvasni.

De az olvasóteremmel egyéb baj is van. Többek között kicsi. Nincs külön gardrobja, s a kabátokat, botokat, kalapokat be kell vinni az olvasó szobába.

A város építészeti bizottsága Lőcs Rezső tanácsnok vezetésével ma reggel megtekintette a palota belsajét és konstata, hogy a főntebb említett hiányok csakugyan kellemetlen zavarokat idézhetnek elő. Az olvasó és hangversenyerem mellett vannak azok a helyiségek, amelyeket az etnográfiai muzeumnak tartanak főnn. A muzeum berendezéséből mindössze néhány tárgy van még meg, tehát itt még nagyobb kalamitás nélkül előidézhetők változások. A bizottságnak az a véleménye, hogy a muzeum számára fenntartott termékből kell néhány szobát elvenni az előbb említett hiányok pótlására. Az olvasóterem számára gardrobot, a hangversenyerem mellé pedig próbaszobát kell csinálni. Ez természetesen a mostani berendezkedés teljes megváltoztatásával érhető el. De nem valószínű, hogy a város vezetősége elfogadja a bizottság javaslatát, mert nem

mernek az átalakításhoz szükséges új költségeket újból a törvényhatósághoz fordulni. Most, a használatba vétel előtt tehát az a helyzet, hogy vagy új kiadással segítünk a bajon, vagy pedig használatlan palotát vessz át a város. Tessék a két rossz közül választani.

Ongyilkos aradmegyei jegyző

— Elsikkasztotta az árvák pénzét. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 9.

Tragikus körülmények között vált meg életétől tegnap délelőtt Aradmegye egyik kis községének, Simonyifalvának jegyzője. Barna Elemér községi jegyző hirtelen elhatározással, minden előzetes szándék nélkül vetett véget öngyilkos kézzel életének, amikor arról értesült, hogy hivatalvizsgálat készül a simonyifalvai községhez. A szerencsétlen ember nem halt meg azonnal, beszállították a gyulai kórházba, ahol ma reggel befejezte életét.

Barna Elemér, aki nagyon jó családból származott, apja Barna Géza nagyváradi pénzügyigazgató volt, nyolc- kilenc esztendő előtt került Simonyifalvára. A jómodoru, ügyes embert hamarosan megszerették a községben és rövid segédjegyzői működése után egyhangulag megválasztották a község jegyzőjévé. A simonyifalvai községi jegyző azután gyors népszerűségre tett szert a járásban is. Kissé mulatós, jókedvű, társaságban simán, ügyesen forgó ember volt, aki ezen a tulajdonságain kívül nagy intelligenciájával is megnyerte magának az emberek szimpátiáját. Csukay Gyula főszolgabíró is nagy jóakaratot, rokonszenvet tanúsított mindig a műveit, képzett jegyzővel szemben. Azt tudák, hogy a dzsentrí hajlamu, káriyát is kedvelő jegyző költelezik, alkalomadtán Aradra is bejár mulatni, de ebből még senki sem gondolt rosszra. A község számadásai, pénzügyei körülben is rendben voltak mindig és a szokásos vizsgálatok nem találtak kifogásolni valót Barna Elemér működésében. A csinos, fiatal jegyző néhány év előtt megnősült, jómodu aradi leányt vett feleségül és akik kártyás, mulatozó hajlamairól tudtak, azok is azt hitték, hogy a fiatal jegyzőné hozományából kerül a pénz.

Néhány hónapja lehet már, hogy a kis községből kedvezőtlen hírek kerültek forgalomba. Simonyifalvai emberek beszéltek, panaszoltak, hogy a jegyző nem akar elszámolni neki átadott árvapénzekkel. A panasz mindig hangosabb lett és eljutott a vármegyehez. A községi elnök Gyula Árvaszéki elnöknek még december végén jelentkezett két simonyifalvai gazda és eladták, hogy ők egyenként 5—500 koronát fizettek le Barna Elemér kezéhez, akinek ezt a pénzt az árvaszékhez kellett volna eljuttatnia. A panaszosok felmutatták a jegyző hivatalos nyugtáját is, amelyben Barna elismerte a pénz átvételét. Az árvaszékhez azonban nem érkezett meg a simonyifalvaiak pénze. Nachtnébel akkor vizsgálatot indított annak kikutatására, hogy a pénz nem tévedt-e el, nem került-e más hivatalhoz, mert arra nem is gondoltak, hogy a jegyző ilyen hivatalosan nyugtatott pénzeket elkezel. Simonyifalván azonban a két panaszos példáját többen is követték. Mindazok, akik árvák birtokát kezelik és az ebből a birtokból befolyt jövedelmeket a jegyzőnek adták át, előkeresték nyugtájukat és bejöttek Aradra, utánnanézni, hogy megvan-e a pénz.

Az árvaszéki elnök most már megütközéssel és gyanuval eltelve látta, hogy az egymásután jelentkező simonyifalvaiak 3—4—600 koronái, amelyeket Barna Elemér szabályosan nyugtatott, nem jutottak el az árvaszék pénztárába. Nachtnébel

Gyula Árvaszéki elnök haladéktalanul jelentést tett erről az alispánnak, megismertette vele a számos azonos természetű panaszt és kifejezést adott annak a gyanújának, hogy a panaszban felsoroltakon túl még nagyobb összegű pénzek is elkallódhattak a simonyifalvai jegyzőnéknél. Dalnoki Nagy Lajos dr. alispán az árvaszéki elnök jelentése alapján utasította Csukay Gyula kisjenői főszolgabíró, hogy tartson sürgős és alapos vizsgálatot Barna Elemér hivatalában, elsősorban pedig az árvapénzek kezelését vizsgálja meg.

Szerdán délelőtt kilenc órakor érkezett meg Csukay főszolgabíró Kovács Miklós járási számvevővel együtt Simonyifalvára. Az utat Kisjenőről kocsin tettek meg és egyenesen a községhezá elé hajtottak. Barna Elemér akkor még nem volt a hivatalában, hanem a községhezával szomszédos jegyzői lakásban reggelizett feleségével együtt. Az ablakon át láthatta a főbíró megérkezését és tudta, hogy ez mit jelent. Erre vall, hogy félbehagyva a reggelit, felkelt az asztaltól és átment a másik szobába. Ott rövid levélben elbucszott feleségétől.

Bocsásson meg neki, — ezt írta utolsó levelében — de nem tehet mást: Életével kell fizetnie meggondolatlan tetteiért.

Még be sem fejezhette levelét, amelyet sebtében, reszkető kézzel írt meg, amikor benyitott a községi rendőr, akit Csukay főbíró azzal az izennel küldött a községhezárról, hogy a jegyző ur jöjjon át azonnal, mert hivatalt akarnak vizsgálni. Mialatt Barnáné az előszobában beszélt, a belső szobából hatalmas döbbenés hangzott. A jegyzőné sikoltva futott be és férjét véres mellel a földön fekvő taláta. Barna Elemér, amikor hallotta, vagy inkább megsejtette, hogy érte jöttek, félbehagyta a levélírást, lekasztotta a falról golyóra töltött kétsősű vadászfegyverét. A fegyver agyát neki szorította az ajtónak, a csövet szíve fölé helyezte és egy zsinag segítségével elrántotta a ravaszt. A golyó az ötödik borda alatt hatolt a mellkasba, de nem okozott azonnal halált. Baránáné ajultan esett össze öngyilkos férje mellett, a rendőr pedig visszafutott a községhezárára és rémülten jelentette a főbírónak:

— A jegyző ur agyonlőtte magát!

Csukay főbíró, miután orvosért küldött, azonnal lepecsételte a községi pénztárt, átvette a könyveket és számadásokat és Kovács számvevővel együtt megkezdte az általános rovancsolást. Együttal pedig telefonon jelentést tett a történetéről az alispánnak. Az öngyilkos jegyző nem tért eszméletre és a vadász körorvos tanácsára még a délelőtt folyamán kocsin Erdőgyarak állomásra és onnan vasuton Gyulára vitték, ahol a megyei közkórházban helyezték el. Felesége elkísérte ezen a szomorú uton a szerencsétlen embert és mellette maradt a kórházban, ahol ma reggel Barna Elemér élete véget ért. A golyó anynyira összeroncsolta a szívburokot és megszakította az ereket is, hogy az orvosok nem tudták megmenteni. Holttestét valószínűleg hazaszállítják Simonyifalvára és ott temetik el.

A simonyifalvai községhezán ma is folytatta Csukay főbíró a rovancsolást, de a vizsgálat még nem nyert befejezést, mert a könyveket és számadásokat nyolc évre visszamenőleg vizsgálják át. Annyit máris megállapított a vizsgálat, hogy az öngyilkos jegyző több ezer koronát költött el a red-bizott árvapénzekből. A gyámok, gondnokok által befizetett összegekről rendes nyugtát adott, de a befizetéseket nem vezette be a községi pénztárlóba, a pénzt pedig egyszerűen megtartotta és elkártyázta. A vizsgálat eddigi adatai szerint községi pénzeket nem kezelt el a szerencsétlen és szimpatikus ember, akit a jövedelmével arányban nem álló dzsentrí-élet és a kártya tett tönkre.

Polgármester és képviselő.

— A szegedi szóharc. —

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Szeged, január 9.

Lázár György szegedi polgármester és helyettes főispán ellen Gerliczy Ferenc báró Szeged országgyűlési képviselője erősen kritizáló két cikket tett közzé a polgármester működéséről és azzal vádolta, hogy ő akadályozza meg a főispán kinevezését, mert neki a mai állapot kényelmesebb. Lázár előbb újévi beszédében válaszolt a képviselőnek, majd ennek újabb támadására ma egy újságcikkben felel. Ebben előbb visszautasítja Gerliczy vádjait, majd ezeket mondja:

— Azt állítja Gerliczy báró ur, hogy nem hozakodik elő minduntalan a nyilvánosság elé munkásságának eredményével, amivel bizonyára azt kívánja kijelenteni, hogy én azzal saját személyemet illetőleg minduntalan előhozakodom. Hát ez is tévedés. Más az én pozícióm, más az övé. Nekem ujesztendőkor kell összefoglalnom az elmúlt év eredményeit, azért, hogy ezt a közönség összefoglalva és egy kötetben láthassa és méltathassa, ő neki, mint képviselőnek a beszámoló beszéd fog alkalmat adni arra, hogy saját munkásságának eredményeit feltüntethesse. És én leszek az első, aki az eredmények elősorolása után tapsolni fogok a város képviselőjének.

Midőn nyílt levelében a polgármester kijelenti, hogy a kritika joga mindenkit megillet, így folytatja:

— A főispánkérdést illetőleg azor a véleményem vagyok, hogy a törvényhatósági városokban, melyek nemcsak adminisztratív keretek, mint a megyék, hanem gazdálkodó alanyok is, felesleges a főispán. Nem egyedül állok e véleményemmel, hanem nagy sokadmagammal. A városokban oly intelligencia, tehát az önkormányzatra megérett elem központosa, a sajtó oly éber, a törvényhatóság közgyűlései oly gyakoriak, a kormány vagyoni felügyeleti joga törvényileg annyira kidomborodott, hogy az ellenőrzés ugyis elég hatályos. Ez az én véleményem. Hogy a kormány főispánt nevezze ki, vagy sem, ez nem az én feladatától függ, hanem egyenesen a kormány dolga. Ha a kinevezés megtörténik és különösen, ha a kinevezett arravaló is lesz, én, mint az államkormány legális szervét, készséggel fogom őt üdvöztetni és a város érdekében kifejtendő munkájában támogatni. Végül azt állítja a báró ur, hogy a Szeged városáért való küzdelemben csak az összes tényezők egyirányú működése, egymást megértő, megbecsülő önzelen munkássága vezethet sikerre. Jól van, ezt a tételt teljes mértékben elfogadom. Csak hogy ennek érvényesülésére közös alap szükséges. Milyet a báró ur megbecsüli munkásságunkat és rá áll arra, hogy a városnak hozzon is, azonnal megvan a közös alap az együttműködésre. Én erre az alapra bármely pillanatban a legnagyobb örömmel ráállok. Újból kijelentem, hogy a fentjelzett alapon egyetértő közös munkára mindig készek vagyunk, ezt a báró urtól kérem is, várom is. Elnézést kérek tisztelt polgártársaimtól azért, hogy ez ügygel oly hosszasan foglalkoztam, de szorgalmasan menteségemül az először, hogy a vitát nem én kezdtem, másodszor az, hogy nekem egy munkában eltöltött élet egész tartalmát kellett megvédelmeznem.

Azok a hírek, amelyek a képviselő és polgármester vitája folytán a szegedi munkapárt választásáról elterjedtek, nem felelnek meg a valóságnak. Az sem igaz, hogy a munkapárt a választójog kérdésében a kormány javaslatára ellen akarna határozatot hozni. Ilyen akcióról, vagy terről senkinek tud Szegeden.

Szegeden mindenütt megütközést és visszataszást provokált Gerliczy bárónak a város belső ügyeibe való beavatkozása. Nyílt titok, hogy a báró azért haragszik a polgármesterre, mert egy általa támogatott ipartelepnek nem akart tizenöt hold ingyen területet adni, csupán öt hat holdat, ami teljesen elegendő a legkiterjedtebb gyári üzemhez. A közgyűlés Gerliczy javára döntött, de Lázár mint főispán helyettes, megőlebbezte a határozatot. E kérdésben Lázárt tisztán a város anyagi érdekei vezetik. A szegedi munkapárt orgánusa, a Szeged és Vidéke élesen támadja Gerliczyt, aki az országos politikától távol tartja magát, holott most ott lenne helye a nagy reformok megoldásánál, ellenben konoklyt hint körületeiben és a városban. A harc azonban ezzel még nem ért véget. Gerliczyt főleg a Katolikus Kör és az agráriusok csoportja támogatja.

IRODALOM ÉS MŰVESZET.

Heti műsor:

Péntek: *A faun*, vígjáték.

Szombat: *A faun*, vígjáték.

Vasárnap: Délután: *Leányvásár*, operette. Este: *A gyimesi vadvirág*, népszimfó.

A faun.

(Vígjáték 3 felvonásban. Írta: Eduard Knoblauch. Fordította: Sebestyén Károly. Bemutató előadás.)

Régen ismerjük azt a ritka emberi speciest, akit Eduard Knoblauch a ma bemutatott nagyszerű darab szerzője a mitológia faunjának szerepeltet, régen ismerjük, mert eredete egy az emberiség, vagy helyesebben a társadalom eredetével. Ennek a ritka emberfigurának jár ki a fejbeveretés kétes gyönyörűsége, mert ez a fajta tüzte ki életcéljait a társadalom purifikációját, még pedig az igazmondással. Rossz mesterség, a Knoblauch faunja is állandó tojástáncot jár a kidobás veszélye körül és mikor, akárcsak a kivételes emberek, rájön arra, hogy meddő munkát végez az, aki az emberi gyarlóságokon akar radikálisan változtatni, felhagy a merész vállalkozással és rémülten menekül vissza a napsütés és mezőre, ahol a tücsök ciripel, a pillangó röpköd, a fülemile dalol és a szivárvány öltözteti ragyogó palástba a természetet. Közöttünk nincs poézis, a lelkünkben a nemes indulatok fölött ezer rétegben van lerakodva a rossz és szegény faunnak is csak addig van becsülete, míg a tippjei beválnak és kirugják, mikor tükröt tart a lelkük elé.

Ezek volna a Knoblauch vígjátékának alap motívumai. Ezt a sokféleképp variált témát zseniális struktúrában tárja elénk a kiváló angol. Bernhard Schwarz emlékeztető szavára belevág az angol társadalmi élet legfájdalmasabb sebeibe. Semmi sem szent előtte. Kikezdi a sportból élő arisztokrátiát, a pártivadász miliómos parvenüt, az erkölcsöket és jogot pózoló jogtudort, a szuffragetteket, az uzsorásokat, meg a főúri lakájokat is. Ezeket az embereket egy faun szedi izekre, egy emberállat, aki durva őszinteséggel tépi szét a gondosan redőzött palástot, mely annyi gyarlóságot takar.

A faun szinte reorganizálja a kiválasztott társaságot. Eltűnteti a hazugságokat, embereket hoz össze, akkora álamérem, kapzsiság, törtetés tart egymástól távol. Boldogságot teremt az őszinteség egyeztető eszközeivel. Ez a faun jóteknő tündér, akinek végül még a modortalanságot is megbocsájtják, pedig az a bűnök bírája az angol társadalomban. A Knoblauch faunja elképzeli mindent, ahol emberek társadalmi életet élnek. Elképzeli, de maradása nem volna, mert vagy idő előtt elfüldöznek, vagy magától szökne meg, mint a Knoblauch tu ságosan okos faunja.

Őszinte, nagy gyönyörűséggel hallgattuk meg a kitűnő darabot, melynek meséje a sok előzetes

recenzióból annyira ismert, hogy elmondásával felesleges munkát végeznénk, egyébként pedig bizonyára alkalmat keres minden intelligens ember, hogy a modern színpadi termékek eme legkiválóbbikát megismerhesse.

Maga az előadás, a bemutató, csak részben elégtett ki. A faun nehéz, nagy művészi igényeket támasztó szerepe Hajdutska Lászlónak jutott. Ambiciózus, tehetséges színésznek olyan feladat, melyért érdemes küzdeni. Nehéz szerep, melynek számtalan nüansza olyan utvesztő, melyben könnyen eltévedhet a színész. A faun megjelenésében groteszk, de nem visszataszító és ami a fő: nem karrikatura, később minden groteszkje mellett sem szabad feledtetnie azt, hogy valamilyen beleilleszkedik az előkelő miljöbe, amellel folányos, okosságában imponáló, sokszor lírai és mindig faun. Ezek csak odavetett konturjai ennek a szenzációsan érdekes szerepnek, de már ebből is kitűnik, hogy nem közönségszereplő a szereplőre. Hajdutskától játékból megkaptuk azt, amennyi az illúziókeltéshez elégséges és ez már dicséretre érdemes. Hiányzik azonban játéktól az a lendület, a színész megvesztegető ereje, ami feléje a benne koncentrálja az érdeklődést. A faunnak kell dominálnia az egész darabot, az ő szavát lessük, várjuk, a többi csak staffázs, matéria az ő kezében, amivel játszania, még pedig könnyedén kell játszania. Az erre való készség és erő még hiányzik Hajdutskától. A beszéd a színész legbecsessebb adománya. Knoblauch faunja gyönyörű dolgokat mond, minden szava értékes, érdemes a figyelemre. Hajdutska elhatarja a szerepet, az a sok gyönyörködtető paradoxon, kép és ötlet reflexió, mellyel a faun szípkázik, nem érvényesül eléggé Hajdutska előadásában. Meg kell próbálnia lassabban, poentirozottabban beszélnie, akkor a siker jelentősebb, értékesebb és igazoltabb lesz. Így is azonban, már a vállalkozásért is elismerésünket fejezzük ki és szívesen regisztráljuk a közönség tetszésnyilvánításait.

A darab különben kitűnő szereposztásban a társulat legjobb erőivel került színi. Beregi dr. elsőrangú volt Stombury lord szerepében. Herold tipikus angol jogtudó, Várnay pompás az uzsorás Maurice Morris szerepében, Delli Overtonja kabinetalakítás. Benkőné Mrs. Hopejón kitűnően mulatott a közönség, leányát Vivient Faskerty Mariska adta kiűző megjelenésben is nagyon előnyösen. Kitűnő volt a szuffragette lady szerepében H. Harmath Józsa és Follinuszné, mint Miss Vancey. A kifogástalan rendezés Delli érdeme.

A közönség, mely meg az orkesztert is megtöltötte, nagy tetszéssel fogadta a kitűnő ujdonságot. H. G.

* Mariházy Miklós színháza. Kecskemétről jelentik: A kecskeméti színházat, melynek bérlete 1914. április havában jár le, a városi tanács javaslatára a törvényhatósági bizottság pályázat mellőzésével újabb három évre Mariházy Kövér Miklós jelenlegi színiigazgatónak adta. Mariházy Kecskeméten ötödik éve állomásozik a közönség teljes melegezésére.

* A Kölcsey-egyesület könyvtára eddigi helyiségében a színház épület második emeletén a tagok számára nyitva van hétfőn, csütörtökön és szombaton délután 4 óráig. A tagdíjak is akkor fizetendőek be.

* Új függöny az aradi színházban. Rózsa Géza aradi vaggongyári hivatalnok, elektrotechnikus érdekes és színházak számára nagy jelentőségű találmányát szabadalmaztatta az elmúlt évben. A találmány automatikusan működő függöny húzószervezet, amely lehetővé teszi, hogy a színházi függönyt az eddigi nehézkes módszertől eltérően bármely pillanatban, tetszészerinti gyorsasággal, egy gomb megnyomásával leereszthesse akár az ügyelő, akár a augó. Az a sok kellemetlenség, amit idáig idő előtt, vagy elkészen le

eresztett függöny okozott a színházakban, ezután elkerülhető, mert Rózsa szerkezetével épen a sugó, az ügyelő, akik a kellő percet meg tudják választani, rendelkezik egyetlen kis gomb után a hatalmas függönnyel. A praktikus találmányt az aradi színpadon már alkalmazásba is vették és a sugópaholyból, ügyelőasztalról dirigált színpadi előfüggöny az új készülékkel mintaszerűen működik. Nagy előnye a függönylebecsátó szerkezetnek, hogy nemcsak villamoserőre berendezett függönyhúzásnál használható, hanem a legkisebb színpadon alkalmazott homok, sűrűs ellen-súlyozású függönyöknél is. Nagy gyakorlati jelentősége van Rózsa Géza szerkezetének a színpadi díszletek, oldalfalak és háttér függönyök gyors és pontos le és felhúzásánál, ami a nyílt színpadi változások technikáját könnyíti meg.

* 60 kötet könyv 1 kor. 40 fill.-ért, 180 hangjegy 2 kor. 40 fill.-ért kaphatók kölcsönzésre Kerpel László kölcsönzőintézetében, Aradon.

„Nem gentleman a Ház elnöke“ ...

— Tisza István elhibázott afférei. —

Saját tudósítónktól.

Budapest, január 9.

Nagy és elismerő közhangulat fejlődött ki Tisza István gróf, a Ház kiváló elnöke mellett, aki bölcsességgel, hazafisággal és szinte önfeláldozó bátorsággal vette fel a harcot s győzött az alkotmányos éleiben és ugyanígyen férfias eréllyel és bátorsággal állta meg a helyét akkor is, amikor karddal kezében kellett megvédenie férfiassága presztizsét, bárha ő ezt a bátorság-, nyugalom- és férfiasság próbát sohasem kereste.

Ennek a hatása alatt állott az a nagy tömeg is, amely tegnap a vívóterem előtti vonalon izgult, szorongott és várta kíváncsian a párbaj eredményét. Amikor kipattan a hír, hogy Tisza megvágta Széchenyit, egyszerre lázas öröm vett erőt az érdeklődőkön s ahogy Tisza István gróf kilépett a vívóterem házának kapuján, percekig éljenezte, tapsolta a tömeg. Az óváció lelkes volt, meleg és hangos. Ennek a szép képnek megismétlődése azok az újságcikkek, melyekben a bécsi tekintélyes lapok Tisza István politikai afféreit a maguk jelentőségük szerint méltatják, és amelyeket alább ismertetjük.

A mai napon békés uton elintéződött, remélhetőleg az utolsó, lovagias ügy is, melyet Polónyi Dezső országgyűlési képviselő akart provokálni még pedig egy mende-monda alapján. Ez is mutatja milyen célzattal keresik az ellenzék részéről, hogy Tisza István férfias bátorságát próbára tegyék.

A következőket írjuk az afférokrol:

Bécsi lapok a párbajheccokról.

A bécsi lapok egyik legelőkelőbbike, a Neues Wiener Journal, amely tudvalevőleg Tisza politikáját mindig élesen elítélte, ma szenzációs vezércikket közöl a Tisza elleni párbajheccokról. A vezércikk, amelynek címe „Párbajmerényletek Tisza István ellen“ így szól:

„Párbajmerényleteknek nevezzük azokat a duellumokat, amelyekre Tisza Istvánt most rendszeresen provokálják. Sőt tulajdonképpen ez a szó „párbajmerénylet“ túl enyhe, joggal nevezhetnénk a magyar parlament elnöke ellen irányuló kampányt a becsület kódex által organizált gyilkossági kísérletek sorozatának, amelyek folytatásai a felmentett Kovács Gyula merényletének. Bannóknak nem érhet az a gyanu, hogy mi Tisza politikáját védni akarnók, mi Tiszát Lu-

kács rossz szellemének neveztük s a legélesebben elítéltük elnöki működését. De akkor is nyíltan beismertük, hogy ennek az embernek van bátorsága, erős akarata, jelleme érintetlen s nagysága közel áll a heroizmushoz. Kovács merényletét a legerősebb szavakkal ítéltük el s mint egész Európa, mi is örömmel láttuk a szerencsés véletlent, amely Tiszát megmentette. És ugyanezekkel az erős szavakkal kell elítélni azt a kampányt, amely Tiszából politikai vadat akar csinálni. Tisza osztályostársainak tetténél még sokkal inkább érthető, sőt megbocsáthatóbb Kovács tette, hisz Kovács zűrzavar, elkeseredés közepette követte el tettét s azután kiengesztelésül saját életét akarta eldobni. Az ötvenéves egyik szemére majdnem teljesen vak, köszvény bénította Tisza István, aki kiáll ellenfeleivel szemben s azokat sorra legyőzi, heroikus alak s e tette minden bizonnyal népszerűbbé is teszi. De a szerencse Tisza ellen fordulhatott volna, a kard megvághatta volna az ő fejét, sőt — hisz a szurás is meg volt engedve — szívére hatolhatott volna keresztül. És akkor ez nem egy párviadal tragikus kimenetele lett volna, hanem politikai gyilkosság, amely mindezeknek a kihívásoknak titkos célja. Tisza eddig erősebbnek, ügyesebbnek bizonyult, de vajon mellette marad-e továbbra is a szerencse, ha minden legyőzött ellensége helyett keltő száll újra sikra? Hát lehetséges-e, hogy valaki ellen egy jogállamban ilyen kampányt indítsanak? Hisz ez politikai vendetta! Mit fele barbar magyar szokas az, hogy a politikai ellenfelet, ha a gyilkos golyója eltérveszti őt, karddal akarják letaszabni? Milyen időben élünk? A középkor tart még, amikor a nagy urak büntetlenül gyilkolhattak?

Minden emberi érzés a párbajról párbajra üzött Tisza mellett van.

Tisza István erős, akaratos ember. Egész életében megmutatta, hogy politikai elveiből, meggyőződéséből egy betűnyit sem enged. Akaratos ember, aki kiáll ellentelével, ha bár jól tudja, hogy azok a nemes lovagok, akik őt provokálják színtulgy életére törnek, mint Kovács Gyula!

A Neue Freie Presse többek között a következőket írja:

„Vajon tényleg olyan súlyos sértés érte Tiszát azzal, hogy Károlyi Mihály nem fogadta a köszönését? Vajon Széchenyi tényleg a legszenvedelmesebb kincsét bántotta meg, amikor azt írta, hogy csak tévedésből köszönt neki? Tisza István grófnak nem szabadna magát az elnöki székből a párbajterembe csalogatni hagyni. IV. György angol király önféj, makacs uralkodó volt. Wellington előterjesztése ellenére sem akarta Lanringot miniszterré kinevezni.

— Ünnepelesen kijelentettem már — mondta a király — hogy soha többé nem fogom ezt az embert miniszterré kinevezni. *En gentleman vagyok s „nem fogom a szaramat megszegni!“*

— Bocsásson meg Sire — válaszolt nyugodtan Wellington — *de felséged nem gentleman.*

A király iadulatosan ugrott fel, de Wellington zavartalanul folytatta:

— Felséged király és nem gentleman! Egy nagy birodalom királya nincs abban a kellemes helyzetben, hogy egyéni érzéseit kövesse. Ő előtte csak egy szempont lebeghet: a birodalom, a nép érdekeinek szempontja. A király nem gentleman.

IV. György makacs és lobbanskony uralkodó volt, de meghagyta magát győzni s Lanring olyan külügyminisztere lett Angliának, akinek hírneve még ma sem homályosult el.

A magyar képviselőház elnöke Wellington értelmezése szerint szintén nem lehet gentleman. Felettte áll ellenfeleinek, a sértések nem érhetnek fel hozzá!

Elintézett affér.

Budapestről jelentik: Urmánczy Nándor és Szmezsányi György országgyűlési képviselők a következő levelet intézték Tisza István grófhhoz: „Budapest, 1913. január 7. Nagyméltóságú Tisza István gróf országgyűlési képviselő urnak Budapest. A Pesti Hírlap január hó 5-i számában az Ellenzék és Tisza cím alatt a következő közlemény jelent meg: „Tisza István gróf kijelentette a munkapárt körhelyiségében, hogy az ellenzék soha nem érezte vele társadalmilag is a politikai nézetkülönbségeket, sőt június 4-ike után is valamennyi ellenzéki képviselő találkozás esetén mindig köszöntötte őt és fogadta is mindenkinek az üdvözlését, kivéve három képviselőt: Polónyi Gézáét, Polónyi Dezsőét és Kovácsy Kálmánét.“

Polónyi Dezső országgyűlési képviselő ur folyó hó 6-án este külföldről hazatérve szerzett tudomást idézett közleményről, s az abban reprodukált nyilatkozatot, amennyiben az tényleg megtörtént, magára nézve sértőnek találja s ezért Nagyméltóságodtól általunk elégtételt kér. Mint-hogy Nagyméltóságodat otthon nem találtuk, ezúttal kérjük, hogy megbízottait megnevezni sziveskedjék. Tisztelettel Urmánczy Nándor sk., Papnövelde-utca 10., Szmezsányi György s. k., Szemmelweis-utca 4“.

Erre a levélre ma Tisza István gróf a következő levelet intézte Polónyi Dezső megbízottaihoz:

„Nagyságos Urmánczy Nándor és Szmezsányi György uraknak, Budapest. Felhalmozódott postám kezelésében bállott zavar következtében csak a percben kezeimhez jutott levelük kapcsán értesitem, hogy a Pesti Hírlap január 5-iki számában nekem tulajdonított s levelükben említett kijelentést nem tettem. Polónyi Dezső urról kizárólag azt említettem fel, hogy ő nem köszönt nekem. Ennélfogva becses levelük további részét tárgytalanná találom. Tisztelettel: Tisza István.“

Tisza István a vívóteremben.

Budapestről jelentik: Rákossy vívómester így írja le a Tisza-Széchenyi párbaj lefolyását:

— Egy összeecsapás volt. Széchenyi gróf támadott, Tisza gróf kivédte a vágást és rögtön ripoztzott. E riposzt erős volt és sikeres. Széchenyi arcát rögtön előntötte a vér. Jobb homlokán érte a kard, de a vágás lecsúszott jobb vállára is. A homlokseb mély és csontig érő, a vállseb könnyebb. E már a felaláskor láttam Tisza gróf főlönyét. Abszolút nyugodt ember, aki minden izgalom nélkül jön, vetkőzik le, áll ki, öltözik fel és távozik, mintha az egész párbaj gyerekjáték volna. Oly izgalom nélkül állt ki, mintna aszout vivna, maszkban és piasztromban. Annnyira sem izgatja, mintha csak arról volna szó, hogy cigarettára gyújt. Amellett: ruganyos, izmos és ügyes. Széchenyi gróf nem fejtett ki annyi energiát, mint a múlt héten Károlyi gróf. Károlyi gyakorlat: vivó, Széchenyi még a régi Keresztény iskolából való. Nagyon fáltam, hogy a párbaj sokkal súlyosabb kimenetelű lesz, mert teljesen nehez karddal történt a mérkőzés és így súlyosabb volt a Károlyi párbaj feltételeinél is, amely pedig szintén szokatlanul súlyos volt, tekintve, hogy a szurás meg volt engedve és csak vékony nyakbandázat engedtek. Pompás ember ez a Tisza. Soz párbaj vivót láttam, de ilyen nyugodt, ruganyos izmu, hidegverű, bátor és snájdig embert alig egy keztöt. Pedig már igazán, nem fiatal ember.

Széchenyi Aladár sebe.

Háttl tanár Széchenyi megsebesüléséről így nyilatkozott: Széchenyi gróf sebeit még a vívóteremben bekötöttük, minthogy azonban gondosabb kezelést igényelt, idehoztuk a szanatóriumba. A homlokseb lebnyes, csontigható, mély, hat

centiméter hosszú vágástól eredő seb, melyet öt öltéssel varrtam össze. A vállseb jelentéktelenebb, varrást nem igényel. A sebesülés elég súlyos, ápolást igényel, de szerencsére nem veszedelmes.

Kemény kritika a főváros gazdálkodásáról. (Három milliós deficit a költségvetésben.)

Saját tudósítónktól.

Budapest, január 9.

A törvényhatósági bizottság legfontosabb szervenek, a pénzügyi bizottságnak a rostáján ma ment keresztül a főváros 1913-ra szóló költség-előirányzata. Az előirányzathoz sokan szóltak hozzá, sok magas, érdekes, nem kevés leleplezősszerű megjegyzést mondtak el, de a felszólalók, amilyen kemények és igazmondók voltak a bírálatban, oly kevéssé vonták le állásfoglalásuk konzekvenciáját, mert mindent egyhanguan meg szavaztak. A költségelőirányzat így általánosságban elnyerte a bizottság hozzájárulását a holnap kerül majd a részletek bírálatára a sor.

A Vasziljevics János dr. alpolgármester elnöklésével tartott ülésen Márkus József volt az első felszólaló, aki éles és alapos, mindenütt a dolgok mélyébe ható bírálat alá vette a költség előirányzatot. Megállapította róla mindenekelőtt, hogy irreálisan készült, a deficit eltüntetése céljából.

Egészségtelen állapotnak vallja a folytonos hitelutalékokat. Felsorolja a gazgár négyszáz per centes hitelutalékokat, a Sárospárd és az Állat-keret sok milliós többkiadását. A házépítő akciónál fölmenti, hogy két év óta hiába sürgei a végző lezárolást. A Tabán és a Gallért hegy beépítését és az Erzsébet sugárút leterítését, valamint a pályaudvarok elhelyezéseivel összefüggő általános városrendező programot az egész főváros érdekében állónak tartja s ezen a téren energikus fellépést sürget.

Lengyel Endre kifogásolta egy állandó beruházó program hiányát, ami alkalmat adott a felelősségre való átvételre például a Sárospárdnál. Itt Heltai Ferenc épen azért mondott le bizottsági tagságáról, mert nem vállalta a hamis számvetésért a felelősséget. Fölhívja végre, hogy a lakásépítő akciót deficit fenyegeti.

Herszeg Peter báró az egyes városi jövedelmi források optimizistikus felvételét teszi szóvá s megállapítja, hogy a kerlelhetetlenül elkövetkező deficit minden 230.000 koronája a községi adó egy százalékos emelését fogja maga után vonni. Szóvá teszi a tanügyi kiadás óriás, aránytalan és megokolatlan emelkedését. Tíz év alatt a tanulók száma csak 40 százalékkal, ellenben a tanügyi kiadás 300 százalékkal nőtt a tantervek nagy száma folytán. Végül azt az érdekes és aktualis izű megjegyzést tette, hogy a főváros polgársága nem csak az állam adójavaslata ellen, de az ellen az adóemelések ellen is tüntessen, a mely a város vezetés könnyelműsége folytán közel van.

Feleki Béla dr. kifogásolja, hogy miért nem adóztatnak meg minden jövedelmet a főváros háztartása javára is? Éles bírálatot mondott a Közmunkák Tanácsának szereplése ellen, mert ez az intézmény, mely sérelme az önkormányzatnak, nem kerékkötője, de valósággal utonállója szerinte a főváros fejlődésének.

Bárczy István dr. felelt az egyes felszólalásokra, s a költségvetés realitását igyekezett adatokkal bizonyítani. A városokra szakadó anyagi baj okát ő nem a rossz gazdálkodásban látja, hanem a kormányban, mely városellenes politikája folytán megfosztotta a fővárost is sok bevételeitől és nem teszi lehetővé, hogy az állami adóemeléssel kapcsolatban a főváros a maga javára még külön is megadóztathassa a polgárságot. Az adótörvény életbeléptetésének elhalasztása szerinte épen ezért fontos, hogy egy új fővárosi adórendszert kidolgozására adjon időt.

MULATSÁGOK.

(=) A mezőkovácsházai izr. hitközség tagjai sorából alakult vigalmi bizottság az újonnan épített templom berendezése javára január 19-én a Központi Szálló összes termeiben „tombolával” egybekötött zartkörű táncvigalmat rendez.

HIREK.

— A trónörökös utazása. *Triesztből* jelentik: Ferenc Ferdinánd trónörökös és családja a legközelebbi napokban két havi tartózkodásra Miramareba fog érkezni.

— Főhercegnő és hadnagy esküvője. *Saybuschból* jelentik: Ma délelőtt tíz órakor volt Eleonora főhercegnő esküvője Kloss Arthur sorhajóhadnaggyal. Az esketési szertartást a bécsi Szent István templom prelátusa, Ceconi végezte, fényes segédlettel. Az esküvőn a menyasszony szülein: Károly István főhercegen és Mária Terézia főhercegnő asszonyon kívül résztvettek Lipót Szalvátor főherceg és neje, Blanka főhercegnő, Mária Dolores főhercegnő Mechtildis főhercegnő és vőlegénye Cartorisky herceg, Hradzivil Jeromos herceg és neje és a legszűkebb udvartartás. Délelőtt 11 órakor a magas személyiségek dezaőnétek. Délután felkeltőkor az új pár automobilon Bielitzbe ment, ahonnan Bécsen át délvidékre utazik.

— Megoperálták Lehárt. A „Hercegné asszony” című operettjének készülő bemutatója alkalmából Lehár Ferenc most Berlinben tartózkodik. Lehár hirtelen megbetegedett, úgy, hogy meg kellett operálni. A műtét kitűnően sikerült, de az orvosok rendelkezése Lehárnak egy darabig még ágyban kell maradnia és csak akkor utazhatik el Berlinből, ha teljesen felépül. Lehár állapota annyira javult, hogy valószínűleg már a hét végén hazautazhat Bécsbe, ahonnan hosszabb üdülésre délvidékre fog utazni.

— Kinevezés. A m. kir. pénzügyminiszter Hoffmayer Jenő lippai lakost ideiglenes minőségű segélydíjas adóhivatali gyakornokká a lippai m. kir. adóhivatalhoz, Munteán Viktor adóhivatali gyakornokot a lippai m. kir. adóhivatalnál, a XI. fizetési osztályba ideiglenes minőségű adóhivatali tiszté az ipolysági m. kir. adóhivatalhoz kinevezte.

— Elhunyt államtitkár. Budapestről jelentik: Gränczenstein Béla nyugalmazott pénzügyi államtitkár, akin legutóbb gégeműtétet hajtottak végre, ma délután 66 éves korában meghalt.

— A sorozások kezdete. *Bécsből* jelentik: A sorozások Ausztria-Magyarországban az idén március elsején fognak kezdődni.

— Halálozások. Raicu Sebné, Raicu Sebné, a Viktoria takarékpénztár vezérigazgatójának neje, tegnap este Budapesten a Városmajor szanatóriumában hosszas szenvedés után elhunyt. Halálát nemcsak kiterjedt rokonsága gyászolja, hanem az aradi előkelő társaság is, amelynek szeretett és tisztelt tagja volt. Az elhunyt urinő holttestét Aradra szállítják s a Fejsze-utcai román temető halottas házából holnap (pénteken) délután fél négy órakor temetik.

Janszky Piroksa aradi tanítónő ma Budapesten elhunyt.

Hopp Károly volt aradi mérnök felesége a napokban egyik budapesti szanatóriumában meghalt. Emlékezetes, hogy Hopp szerencsétlen bányavállalkozása miatt csődbe került, majd pedig Transzvalba ment. Családja Budapesten maradt és felesége a napokban váratlanul elhunyt.

Fakudy Károly csanádapácai községi jegyző ma meghalt.

— Új kéményseprési szabályrendelet. *Budapestről* jelentik: Beöthy László kereskedelmi miniszter egyfelől a vármegyei, másfelől a városi törvényhatóságok és rendezett tanácsú városok részére a kéményseprő ipar gyakorlása tárgyában egy egy minta szabályrendeletet adott ki, amelyek a szabályrendeletek alkotására hivatott testületeknek megküldettek. Ennek kibocsátását az tette szükségessé, hogy elavult az 1884-ben kiadott szabályrendelet s a tűzbiztonság igényei ma már más intézkedéseket kívánnak. A miniszter e tényével nemcsak a nagyközönség érdekei nyerne fokozottabb kielégítést, de a kéményseprők igényei is.

— A megoperált miniszter állapota. *Budapestről* jelentik: Serényi Béla gróf állapota a délután folyamán is teljesen kielégítő volt. Egész napon át rendkívül sokan érdeklődtek, részben személyesen, részint telefon útján. Érdeklődött József főherceg is és személyesen jelent meg Székely, volt igazságügyminiszter. Este a munkapárt körhelyiségében ivet tettek ki, amelyen a következő felírás volt: „Gróf Serényi Béla miniszter urnak a sikeres műtét felett érzett őszinte öröme és meleg érdeklődésük jeléül.” Az ivet a párt valamennyi jelen volt tagja aláírta.

— Eljárás a román ujságírók ellen. A múlt hónapban a román ujságírók Aradon összegyűltek, hogy egy segítőegyesület alakítását tárgyalják meg. Megbeszélték az alapszabályokat, azokat felterjesztették jóváhagyás végett a belügyminiszterhez s elhatározták, hogy az alapszabályok jóváhagyása után tartják meg alakuló közgyűlésüket. Erről a dologról tudomást szerzett az aradi rendőrség s miután a gyűlés nem volt előre bejelentve, az összehívók ellen kihágás miatt megindították az eljárást. Mára idézte be a rendőrbíró Goldis Lászlót és Szaru Konstantint, akik azonban azt vallották, hogy az ujságírók csupán értekezletet és nem gyűlést tartottak. Az eljárást folytatják.

— A gyanus menyasszony. Az aradi ügyészségen feljelentést tett József Sándor mezőúri cipész. Tóth Boriska szakácsné ellen, aki Bánhidya Antal báró házában szolgált, házasságszedelgés miatt. A feljelentő elmondta, hogy apróhirdetés útján ismerkedett meg a 41 éves asszonnyal, akit ő feleségül akart venni. Ismeretségük első napjaiban a szakácsné azt mondta neki, hogy hater korona készpénze van, amelyet azonban csak akkor vehet fel, ha férjétől elvált. Ennek, — ugymond — rövid időn belül meg kell történnie, mert a válópör folyamatban van. József, aki feleséges ember és ugyancsak válópör útján akart megszabadulni nejétől, türelmetlenül várt. Minthogy azonban menyasszonya válópöre sokáig húzódott és hogy annak hajlandóságát a maga részére biztosítsa, állítása szerint körülbelül 800 korona készpénzt adott neki abban a hiszemben, hogy ebből az butort vásárol és ügyvédjét fizeti, időközben Tóth Boriska leveleket is mutatott neki, amelyekben Gyöngyösi lakó nagynénjétől kapott s amelyekben ez azt ígéri, hogyha Józsefhez férjhez megy, akkor korcsmát kap tőle. Mikor a cipész sürgette a válópör befejezését, akkor azt a meglepő hírt kapta az asszonytól, hogy ma meghalt, most már semmisen áll a házasság útjában. Ki is jött Aradra, de ekkor a menyasszony azzal hitgette, hogy a bárók nem akarják őt most a helyéből elbocsátani és így a lakodalmat el kell halasztani. Ezt gyanusnak találta és hogy az igazságról meggyőződjön, Gyöngyösi irt menyasszonya nagynénjének, aki állítólag korcsmát volt részükre nyitandó. A level azzal jött vissza, hogy címzett ott nem lakik. József erre feljelentést tett a szakácsné ellen. Az ügyészség átküldötte az iratokat az aradi rendőrségre, amely megindította az eljárást. Kihallgatták a szakácsnét, aki beismerte, hogy neki sohasem volt 6000 koronája, de azt tagadja, hogy 800 koronát csalt volna ki a cipésztől.

— Az elmebajos nő és egy aradi orvos. Egy aradi jönevű orvos jelent meg a rendőrségem és elpanaszolta, hogy napok óta, ha este hazatér lakására, egy nő állja útját a ház kapujában és ezt a sztereotip kérdést intézi hozzá:

— Mikor tartjuk már meg az esküvőnket?

Az orvos évekkal ezelőtt gyógykezelte a nőt, aki azóta úgy látszik, elmebajos lett és azt hiszi magáról, hogy ő a doktor menyasszonya. A helyzet már kinossá vált, mert utóbb hangosabb jelenetek színhelye is volt az az utcácska, ahol a beteg hölgy az orvost várni szokta. Tegnap este a rendőrség egyik detektívje várakozott a mindennapos látogatóra és azzal a cselel, hogy az orvos a városházán várja őt, az ügyeletes rendőrtiszt elé vitte. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a szerencsétlen teremtes elmebajos és ezért bezáratották a közkezdő elmeosztályára.

— Az ujságírók segítő egyesületének. *Wadowszky Gusztáv* és neje ötven koronát adományoztak az Aradi Ujságírók Segítő egyesületének. Az adományt ez uton köszöni az egyesület elnöksége.

— Orvosság helyett mérge. Balassa Károlyné, egy aradi utazó felesége nyolc nappal ezelőtt gyermeket szült. Ma éjszakán a csecsemő nyugtalan volt és hogy az anya segítsen a gyermek állapotán, az ágya mellett lévő éjjeli szekrényről egy üveget vett elő, mert azt hitte, hogy abban szirup van. Kávéskanálba öntött a folyadékból s azt a gyermek szájába tette. Néhány perc múlva a gyermeken rosszulát mutatkozott és Balassáné kétségbeesetten állapította meg, hogy a csillapító folyadék helyett néhány csepp morfiut adott be gyermekének. A szobában ugyanis félhomály volt és a nagybeteg asszony, aki maga is gyermekágyi lázban szenved, a gyermek nyöszörgésére álmából felriadva eltévesztette az orvosságot üveggel. Rögtön felkeltette férjét, aki orvosért szaladt és a kórházból elhozta Palágyi Lajos doktort. Ő megállapította, hogy a mérge már hatott is és valószínűleg el fogja pusztítani a gyermeket. Az esetről jelentést tettek a rendőrségnek, amely megindította a vizsgálatot.

— Postatiszt toloncuton. Szabadkáról jelentik: A szabadkai rendőrség egyik éjjeli mulatóhelyen letartóztatta Boér Ernő soborsini (arad-megyei) illetőségű postatisztet csavargás miatt. Boér, ki hat gimnázium elvégzése után postatiszt lett, megunta ezt is és katonának állt be. Őrmesteri ranggal hagyta el a katonaságot és azóta az ország minden részén meggyűlt a baja a rendőrséggel. Zomborról jött Szabadkára, ahol jó ideig a kórházban fektet. A 41. éves embert most illetőségi helyére toloncolták.

— Fogspeciálista tanulmányuton. A n. é. közönség szíves tudomására hozom, hogy e hó 18-ikáig tanulmányuton vagyok és így csak 18-ika után állhatok a n. é. közönség rendelkezésére Novák Rudolf fogspeciálista Szabad-ság-tér 5.

— Koszorúmegváltás. A néhai Bolyos (Ben-jámin) Ödön ravatalára szánt koszoru megváltására ifj. Weisz Mór 10 koronát adományozott az Aradi Kereskedők Köre Erzsébet segítő alapja javára. Az adományokat ezúton köszöni az egyesület elnöksége.

— A bosszu istene. (Fenomenális látványosság az Urániában.) Az indusok templomából Purus őrnagy birtokába kerül a Bosszu istenének kincseket érő nyakéke. A bosszu kultuszának szektája elhatározza, hogy minden áron visszaszerzi az ékszert. Jasodhara fiatal tudós vállalkozik a misszióra. Vendékként tartózkodik az őrnagy házában és megtudja, hol tartják a nyakéket. Mikor szolgálja kíséretében elakarja lopni az ékszert, elfogják és börtönbe vetik. A szekta tagjai kiszabadítják, mire ő fogadalmához híven ismét belopódik az őrnagy házába és ennek leányától elveszi a veszedelmet hozó kincset. Üldözői azonban nyomában vannak és miután nincs más menekvése, felgyújtja a házat. A lángba borult házból magával viszi az elaltatott leányt is, a parkban azonban utólerik és lelövik. A kép a bosszu szektájának nagy temetési ünnepségével végződik. Csodálatosan megkonstruált kép ez, melynek izgalmas jelenetei valószínűleg lenyűgözik a nézőt. A közönség óriási tetszéssel fogadta a bemutatót, melyet holnap és szombaton megismételnek. 175

— Születések, halálozások és házasságok. Az aradi anyakönyvi hivatalban folyó hó 9-én a következő születéseket, halálozásokat és házasságokat jelentették be: Született: Ebner Béla honvéd hadnagynak József nevű fia. Tóth András postaszolgának Ilona nevű leánya. Siszt István fékezőnek Mária nevű leánya. Meghalt: Özv. Molnár Mihályné 77 éves nap-számosnő. Hán Mihály 19 éves fiú. Okányi Mária 7 hónapos leány. Jeka Lidia 22 napos leány. Andreico György 24 éves tanító. Házasságot kötött: Réti Ferenc asztalos Bál Magdolnával.

— Törmelék tea, teasütemények, finom minőségű tea rumok Kotányi paprika lerakataiban József főherceg út 3.

— Üzleti könyvek, u. m. strazzák, naplók, főkönyvek és irodai szerek Kerpel Izsonál olcsón kaphatók.

— Ingusz I. és fia géperőre berendezett dobozgyára Arad vár katonai fegyház. Készít mindennemű dobozokat.

— Legjobb hegedűhurok és töltőtollszárak Kerpel Izsonál kaphatók.

— A legmegbízhatóbbak a Messenger-boyok. Telefon 816.

Politikusok meggyőződése

— A kilépések alkalmából. —

A különböző politikai társaságokban Tisza István párbaján kívül most legtöbbet beszélnek a pártokból való kilépésekről. Az általános választójog miatt mostanában csaknem naponként bucsút mond egy-egy követ a pártjának. Feltűnő volt Návay Lajosnak a munkapártból való távozása. A pártban elítélték Návayt, akit Temesvárott tudvalévőleg munkapárti programmal választottak meg. Valaki védelmébe vette Návayt, mondván:

— Meggyőződésből tette.

— Meggyőződésből? Ugyan urak, ne álltassuk magunkat, a legtöbb képviselő ha frontot változtat, azt nem meggyőződésből teszi. A következő megtörtént esetek élénken illusztrálják: milyen a képviselők meggyőződése:

(Kállay Tamás esete.) Mindenki szereti a Ház folyosóján Kállay Tamást, mert örökké vig és szeretetreméltó ember a folyosó Tomja. Justh-párti programmal választották meg és egy szép napon — mir nix, dir nix — minden teketória nélkül átült a munkapárti oldalra. Senki sem haragudott meg érte. Sem a Justh-párt, sőt, ami furcsább: a munkapárt sem.

Még csak azt sem mondták rá, hogy rene át, mint Okolicsányira és Burgyán Aladárra. Penig Tom ur állandóan izeg mozog, de az nem baj, sőt turnuskáplár is unalmában, — de az sem baj. Mert ő nem komolykodó, tógáskodó és frázislovag. Tom csak egy kedves, mulató gentryfiu, akinek a parlament, a véd-erővita és a választói jog nem több, — esetleg azonban nem is kevesebb — mint egy kaszinói bak-parthie, mint egy szarvasvadászat vagy egy nyiregyházi majális.

— Mikor fölléptem, — mondta nevetve — tíz forintot fizettem minden vokasért és megválasztottak függetlenségi programmal meggyőződésből. Legközelebb szintén tíz forintot fogok fizetni és megint rám szavaznak a derék székelyek meggyőződésből. Munkapárti programmal. A különbség csak az, hogy eddig én fizettem, ezután pedig a pártkassza fogja fizetni a tíz forintokat. Ez pedig igen lényeges különbség.

Az emberek nevettek ezen a józan „meggyőződésen”, de Tom feléjük fordult:

— Egyébként jelenlegi bajtársaim közül az vesse rám az első követ, akinek nem ez az igazi meggyőződése és a volt bajtársak közül az, aki utánam nem csinálná, ha nem tartaná vissza, — nem, dehogy is a meggyőződése! — csak az álszemérme!

És nem vetette rá senki az első követ.

(A nagykarolyiak meggyőződése.) Nagykaroly igen czinos, helyes kis város. A község közepén hatalmas park révén pompázik a Károlyi grófok ősrégi várkastélya. E park köré épült maga a város. A kastély a központ. Ugy illik hát, hogy innen induljon ki minden és ide fusson össze minden.

A múlt képviselőválasztás előtt a város urai feketébe bujtak és felsétáltak a kastélyba. A grófnő — Károlyi István özvegye — szívesen fogadta őket. Végre kirukkolt a vezető a kérelemmel, hogy ők bizony képviselőjelöltet kérnek a méltóságos asszonytól.

— De hisz a férjem meghalt, ő már nem vállalhat többé mandátumot.

— Épen azért jöttünk a méltóságos asszonyhoz.

— Csak nem akarnak talán engem felléptetni?

— Nem, de mert a gróf ur elhunyt, a grófnő méltó egyedül arra, hogy nekünk képviselőt jelöljön. Talán György gróf, ha elvállalná?

— Nem lehet, mert ő darabont volt.

— Az nem baj, méltóságos asszonyom.

— Node nem is vállalná.

— Akkor talán Gyula gróf?

— Oh, ő meg Kossuth-párti.

— Az sem baj, méltóságos asszonyom.

— Azonban ő sem akar képviselő lenni.

— Talán akkor Mihály gróf?

— Ő meg agrárista és van is már kerülete.

Node nehogy az jusszon eszükbe, hogy Melinda leányomat fiasítsák, inkább próbálkozzanak meg Józsi gróffal. Ismerik?

— Nem.

— Tudják, hogy milyen pártállásu?

— Azt sem tudjuk.

— Hát majd megmondom én. Harmadizigleni unokatestvérem. Már elmúlt huszonnégy éves. Somogyban lakik. Sohasem volt Nagykarolyban. Igen derék fiu, de hogy milyen párti, azt én sem tudom? Ha akarják: őt megválaszthatják.

És megválasztották. A grófnő pedig mosolyogva jegyezte meg a választás után:

— Nagykarolynak volt már szabadelvű párti Károlyi, nemzetpárti Károlyi, darabont Károlyi, pártunkivüli Károlyi és függetlenségi Károlyi gróf képviselője. Szerencse, hogy nem akadt még a családban anarcbista, mert azt is megválasztották volna. Derék, jó, hazafias nép ez és az a meggyőződése, ami a mindenkor Károlyi grófé.

Tetszik látni, hogy van még meggyőződés! Mert hiszen meggyőződés ez is!

TÖRVÉNYKEZÉS.

Az ügyész halála.

— Jövahagyta a tábla az el-őfoku ítéletet. —

Saját tudósítónktól.

Budapest, január 9.

Tragikus módon halt meg h. rmadeve a karácsony hetében Etter Dzsó dr. budapesti királyi ügyész. Az esti órákban, feleségével sétálva karacsonyi ajándékot akart venni gyermekeiknek s e közben a Városház utcába jutott. Egy kirokát elütött autótól meg, s ekkor történt, hogy a negyedik számú, épülőfelben lévő ház harmadik emeletéről egy harminckét kilós súlyú deszka, nagy ívet leírva a tulsó gyalogjáróra zuhant. A deszka a királyi ügyész fejére zuhant, akit eltört gerincoszloppal s több betört bordával szétlőttak a mentők a Rokus kórházba, ahol kiheltet lelkét. A balesetnek még egy sebesülte is volt, Sternberg Ármin kereskedő, aki néhány hét múlva meggyógyult.

A vizsgálat megállapította, hogy a felelősség Gerstenberger Emil építőmestert, királyi tanácsost és Reiszner Antal főpallért terheli, s hogy a szerencsétlenséget Gregács Tamás, Adamik György, Deák István napaszámosok és Kakas István kömvészek okozták. A főpallér megbízásából Dholucki Sámuel állványozó előmunkás a negyedik emeletről két napaszámossal a harmadik emeleten álló Adamik Györgynek adogatta le a súlyos deszkákat. Az alig tizenéves suhancot a hazasiető Kakas István meglökte s a deszka az alig egy méter magas korlátnak ütközve az utcára esett.

A budapesti büntető törvényszék Gerstenberger gondatlanságból okozott emberölés és gyrendbeli súlyos testi sértésért háromezzerhat száz korona pénzbüntetésre, Reiszner Antal főpallért öt hónapi fogházra és 160 koronára, Dholucki Sámuel négy hónapi fogházra és 80 korona pénzbüntetésre, Gregácsot és Adamikot egyenként három havi fogházra ítélte. Kakast és Diakot ellenben fölmentette. Megállapította a törvényszék az özvegy kárigényét valamennyi vádlottal szemben.

A budapesti királyi tábla Horváth Béla elnöklésével ma tárgyalta a két elsőrendű vadlott főlebbezését, melyet Balonyi Imre bíró elődása után elutasított s a törvényszék ítéletét megokolásánál fogva jövahagyta. A vadlottak védői semmiségi panaszt jelentettek be.

§ Az aradi ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy Gava Kornél dr. ügyvéd, Brád székhellyel, az ügyvédek lajstromába felvette. Ifj. Retegi Gyáras dr. ügyvéd, Déva székhellyel, az ügyvédek lajstromába felvette.

TANÜGY.

(—) Nem lehet egyhuzamos tanítás a népiskolákban. Budapestről jelentik: Zichy János közoktatásügyi miniszter rendelkezést intézett az összes tanfelügyelőségekhez és kirendeltségek vezetőjéhez, amelyben kijelenti, hogy az egyhuzamos tanítást általában nem és évről évre törendő újabb elbírálás alapján kivételesen is csak ott engedheti meg, ahol az egy osztályba beírt tanulóknak számbaveendő százaléka a községen kívül jelentékenyebb távolságra eső helyről kénytelen az iskolába bejárni. Az engedély megadását minden esetben a miniszter magának tartja fenn.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Gyűjtés a szegénytanulókért. Az ősz beállta óta az aradi szegénytanulókat segélyező egyesület állandóan támogatja védekeit. Több mint hatszáz szegénysorsú iskolásgyermek jár meleg téli ruhában az egyesület jóvoltából s mintegy háromszázötven pedig naponta meleg ebédet kap az egyesület ingyenkonyháján. Ennek a rettenetes nagy anyagi kötelezettségnek természetesen csak úgy lett tud eleget tenni az egyesület, ha a társadalom sem zárkózik el az anyagi támogatástól. Hauser ezredesné elnöknő megkapván szép, szíves beszóló felhívással bocsátotta szét az egyesület szokásos gyűjtőit, amelyeket a védasszonyok kezelnek. A kedvezőtlen anyagi viszonyok dacára bizonyára ez évben is mindenki hozzá fog járulni anyagi erejéhez mérten a nemes célhoz, mert a társadalom legelső és legfontosabb feladata megmenteni a jövő generációt a korai nélkülözésektől, az elsatnyulástól s a betegségektől. A gyűjtést maga az egyesület buzgó elnöknője, Hauser ezredesné vezeti s így a siker biztos reményekkel kecsegtet.

(*) Az Aradi I-ső Jótékonycélu Nagybercsényi Társaság folyó évi január hó 12-én, délután 3 órakor választmányi gyűlést tart, melyre a tagokat tisztelettel meghívja az elnökség.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

= Részvénylebelégyezés. Nagyváradról táviratozzák: A Biharmegyei gazdák áru- és hitel intézetét 1909-ben alapították. Az intézet leginkább gabonára adott előleget és intenzíve foglal kozott a sértéshizlalással. A kedvező konjunktúrában meglehetősen kiterjesztette üzletkörét úgy, hogy 1911-ben a 300.000 koronát kitévő alaptőkének 1.000.000 koronára való fölemelése vált szükségessé. A társaság 1910-ben 8 százalékos fizetett és még tavaly is vagyis az 1911. évről szóló üzleti jelentés mintegy 80.000 korona tiszta nyereséget tüntetett föl. Az általános gazdasági válság ezt a vállalatot sem hagyta érintetlenül és a beállott kedvezőtlen üzleti viszonyok kényszerítő hatása alatt az igazgatóság elhatározta, hogy még a folyó hónapban rendkívüli közgyűlést hív egybe, amelyen az igazgatóság azt az előterjesztést fogja tenni, hogy az egy millió korona alaptőkét 50 százalékra bélyegezzék le és esetleg újabb befizetéssel tegye lehetővé a társaság fennállását.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Távirati tudósítás.

Budapest, január 9

Készárú.

Kínálat, vételkedv korlátolt, csendes, változatlan.

Határidő.

Deli
árlatÉrték
árslat

Buza 1913. áprilisra 11.80—11.81 11.79—11.80
Buza 1913. októberre 11.93 11.94 11.94—11.95
Rozs 1913. áprilisra 9.25—10.26 10.24—10.25
Rozs 1913. októberre 9.70 9.71 9.65—9.67
Tengeri 1913. májusra 7.61—7.62 7.64—7.65

Zab 1913. áprilisra 10.78—10.79 10.77—10.78
Zab 1913. októberre 9.25—9.26 9.33—9.34
Az árak 50 fillérrel számolva.

Budapesti értéktőzsde (jan. 9.)

Magyar hitel	—	—	—	—	805.50
Osztrák hitel	—	—	—	—	619.50
4% koronajáradék	—	—	—	—	85.25
Osztr.-magy.-államvasút	—	—	—	—	660.—
Jelzálogbank	—	—	—	—	482.50
Lezárolóbank	—	—	—	—	516.50
Hazai Bank	—	—	—	—	290.—
Magyar Bank	—	—	—	—	554.—
Keresk. Bank	—	—	—	—	3710.—
Rimamurányi	—	—	—	—	722.—
Salgótarjáni	—	—	—	—	756.—
Közuti Vasút	—	—	—	—	684.—
Városi Villamos	—	—	—	—	372.50

Bécsi értéktőzsde (jan. 9.)

Osztrák hitel	—	—	—	—	619.25
Magyar hitel	—	—	—	—	802.—
Osztrák-magyar államv.	—	—	—	—	709.—
Déli vasút	—	—	—	—	102.75

A Temesvári Lloyd-társulat terménycsarnokának hivatalos árjegyzése. (Árak 100 kilogrammonként korona értékben.) 913. jan. 9. Buza 75 kilogrammos 20.35—20.45, 76 kilogrammos 20.55—20.65, 77 kilogrammos 20.65—20.75, 78 kilogrammos 20.75—20.85, Rozs (prima) 18.65—18.75 (közép) 18.15—18.25, Arpa (sérírozó) 19.75—20.05, (takarmány) 18.35—18.45, Zab (prima) 20.45—20.65, közép) 19.75—20.05, Tengeri réz, (magyar) 19.15—19.15, új 10.10—10.60, (román) régi 19.15—19.15, új —, Burgonya 50 kgr. (fehér) 5.60—5.70, (rózsza) 6.30—6.40.

Felelős szerkesztő:
Bolgár Lajos.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Pénteken, 1913. január hó 10-én:

B. Berlet.

B) Bérlet.

A faun.

Vigjáték 3 felvonásban. Írta: Eduárd Knoblauch. Fordította: Sebestyén Károly. Rendező: Dellé Lajos.

SZEMÉLYEK:

Herceg	Hajdutska L.	Jackson	Olasz Lajos
Stombury	Dr. Beregi S.	Alexandra	Harmath J.
Sir Ernest	Herold E.é.	Hope Clarke	Benkőné.
Maurice	Várnai Jenő.	Vivian	Fáskegy M.
Cyril Overton	Dellé Lajos.	Lydia Vancey	Follinsz né.

Kezdete este 8 órakor.

NYILTTÉR.*

Gyenge, beteges gyermekek

hamar megerősödnek, ha a Scott-féle csukamájolaj Emulsiót rendszeresen kapják. Sokkal izletesebb és élvezhetőbb léven, mint a közönséges csukamájolaj, legtöbbször szívesen veszik, jól emésztik és a kedvező hatásra sem kell soká várni. A Scott-féle Emulsió elősegíti a kemény hus keletkezését, erős izmok fejlődését és a csontokra gyakorolt hatása félreismertethetetlen. Az általános megerősödés folytán a gyermekek nemsokára több életkedvet és érdeklődést mutatnak és rövid idő után már vidáman látjuk ugrálni őket. A Scott-féle Emulsió, amelyben a csukamájolaj tápláló erejét az az ásványi alkotórészek lényegesen emelik, mint gyermekerősítő szer kétségkívül első helyen áll, de csak a valódi Scott-féle Emulsió. 6013

Egy eredeti üveg ára 2 korona 50 fillér. Minden gyógyszerárban kapható. Ha esen lapra hivatkozva 50 fillér értékű bélyeget küld Scott és Bowne G.m.b.H. címére Wien, VII., akkor egy gyógyszerár utján próbapackagot küldünk.

Miért kedvelik

a háziasszonyok annyira a „Valódi” kassai: Franck-ot? Csakis a finom, erőteljes és az aransárga kávé miatt. Ép úgy a felül nem mult kiadósága is az, mely a legértékesebb kávépótlékká teszi. Védjegye a: kávédaráló.

KÁVÉ
TEA
RUM

ATLANTIKA
különleges kávé-, tea-, rum-üzlet
ARAD,
Andrássy-tér 20.

Alkalmi cipő

kedvelt facon
minden
szinben

kapható

Kutányi J. Arad,
Vörösmarty-u. 1. Telefon 335.

Egy 2 középiskolát végzett 14 éves
ügyes fiu
nyomdász-tanulónak
felvétetik.

KLEIN ADOLF
műszaki és olajáru nagykereskedése

Magyar kir. só nagyárudája

1913. február 1-én nyílik meg
Boros Beni-tér és Nádor-utca sarkán
(Báró Nopcsa Elekné házában.)

ARAD. Telefon számok Iroda . . . 899.
Üzlet és lakás 41.

Üzletemet teljesen feloszlatom!

**Az egész raktárt
mélyen leszállított árban kiárusítom.**

Remek szép szövetek, selymek, delének 50% áron alul. Csipkék, szallagok, rövidárak, minden elfogadható árban. Szőnyeg, függöny, ágyterítők félárban. Maradékok külö. osztályban. Női confection tavaszi felöltők már 10 koronától kezdve. Kérem a kirakatokat megtekinteni. Berendezés, portálé és asztalok eladók.

HOFFMANN SÁNDOR

ARAD, színházépület.

801

Ha finom
Teát, Rumot
óhajt forduljon
Vojtek és Weisz-céghez
Aradon.

Teák.	Kor.	Rumok.	Kor.
1 csom. igen fin. keverék	— 50	1/2 lit. úv. „Hungaria“	1.10
1 „ „ „	1 —	1 „ „ „	2.20
1 „ „ „	2. —	1/2 „ „ „ Jamatcai II.	1.80
1 „ fin. keverék 1/2 k. 10	2.50	1 „ „ „ II.	2.60
1 „ „ törmelék	— .40	1/2 „ „ „ I.	1.80
1 „ „ „	— .80	1 „ „ „ I.	8.60
1 „ „ „ kiló	7. —	1/2 „ „ „ fortior.	2.70
1 „ Popoff-téle 4 sz.	7. —	1 „ „ „ „	5.40
1 „ „ „ 6 „	5.50	1/2 „ „ „ antiqu.	8.70
1 „ „ „ 8 „	4.50	1 „ „ „ „	7.40

Postai megrendelések naponta
pontosan eszközöltetnek.

Általánosan kedvelt legjobb hatású

és ízű **Hajós-féle** most érkezett meg.
Csukamájolaj E fontos és nagy táperejű szer kitűnő hatásának bizonyult mindenféle légzőszervi bajoknál, köhögésnél, fejlődésben visszamaradt gyermekeknél, stb. stb.

Ara egy üvegnek 2 korona.

Fagydagاناتok elmulasztására, fagyviszketegség biztos megszüntetésére legjobb szer a „Frigin“
Ara egy üvegnek ecsettel és utasítással 70 fillér.

Legjobb fekete **Hajfestő** a „MELODEN“. Egy pár perc alatt bármely haját vagy bajuszt a legszebb állandó fekete színre lehet festeni anélkül, hogy a színt le lehet mosni. Ara 2 korona.

Kitűnő amerikai gummi a „NITER“ 6 darab egy eredeti fémdobozban 2 korona.

Fenti szerek kaphatók az egy eddigi készítőnél:
Hajós Árpád gyógyszerárán ARAD, Andrassy-tér 22. sz. a megyeházzal szemben.

As ingatlansforgalmi és Parcellázóbank r.-t. Arad,
Petőfi u. 1. sz. (Telefon 861.)
áruba bocsátja az Arad város
határában lévő Pécskai országút
mellett elterülő

Prohászka dűlő

67. sz. (volt Kristóffy-féle) 210
kis holdas ingatlanát igen
előnyös fizetési feltételek-
kel. A tanya 40-50 kis hold
földdel egy tagban, többi
5-10 holdas parcellákban

adatik el!

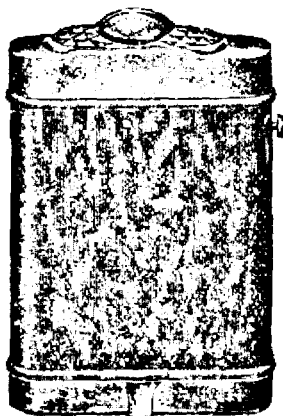
HL-7717.

Villanyos zseblámpa

mindig friss
töltéssel.

Villany-
berendezé-
sek, villany-
csatlakozók.

Dinamó
gépek, vil-
lanymotorok
elcsón
kaphatók

Kalmár Józsefnél
Arad, Salacz-utca 2. sz. 1681

Pathefonok

és Pathe-lamek, a legújabb fel-
vételek, kedvező fizetési feltételek
mellett kapható

Koch Dánielnél

Arad, Deák Ferenc-utca 42. sz.
a Fehér Kereszt-tel szemben.

Legolcsóbb és legjobb cipő be-
szerzési forrás Aradon, Beres
Béni-tér 9. szám.

A n. é. közönség szíves figyel-
mébe ajánlom saját készítményű
kész

férfi-, női- és gyermek-cipő
raktáromat, hol állandóan dúsz vá-
lasztékot tartok mindennemű leg-
divatosabb és legtartósabb cipők-
ből legolcsóbb árakban. Megrende-
lések gyorsan és pontosan elké-
szíttetnek. 5041

Teljes tisztelettel

Czernóczy Imre,
úri- és női cipész.

Tanulólanysok
nyomdánkban
telvétetnek.

Nyomtatványok

izléses és csinos kivitelben készülnek

Az Aradi nyomda r.-t. nyomdájában

4912-1922. tkvi sz.

Hirdetmény.

Martfalva község telekkönyvei birtokszabályozás következtében át-
alakítottak és ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, melyekre
az 1886. XXIX. tc., az 1889. XXXVIII. tc. és az 1891. XVI. tc. a
tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892.
XXIX. tc.-ben szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyes-
bítésével kapcsolatosan foganatosított.

Ez azzal a felhívással tétetik közre:

1. hogy mindazok, akik az 1886. XXIX. t.-c. 15. és 17. §-ai
alapján ide érte e §-oknak az 1889. XXXVIII. t.-c. 5. és 6. §-ában
és az 1891. XVI. t.-c. 15. §-a) pontjában foglalt kiegészítéseit és vala-
mint az 1889. XXXVIII. t.-c. 7. §-a és az 1891. XVI. t.-c. 15. §. b)
pontja alapján eszközölt bejegyzések, vagy az 1886. évi XXIX. t.-c.
22. §-a alapján történt törölések érvénytelenségét kimutathatják a vég-
bőli törlési keresetüket (6) hat hónap alatt vagyis 1913. évi július hó
15. napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtják be, mert
az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelté után indított
törlési kereset annak a harmadik személynek aki időközben nyilván-
könyvi jogot szerzett hátrányára nem szolgálhat

2. hogy mindazok akik az 1886. XXIX. t.-c. 16. és 18. §-ának
ereteiben ide érte az utóbbi §-nak az 1889. XXXVIII. t.-c. 5. és 6.
§-ában foglalt kiegészítéseit is a tényleges birtokos tulajdonjogának
bejegyzése ellen ellenmondással élni kívánnak írásbeli ellenmon-
dásukat hat (6) hónap alatt, vagyis 1913. évi július hó 15. napjáig
bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtják be, mert ezen meg nem
hosszabbítható záros határidő eltelté után ellenmondásuk figye-
lembe vételét nem fog;

3) hogy mindazok akik a telekkönyvi átalakítás tárgyában tett
intézkedések által, nem különben azok, akik az 1. és 2. pontban kö-
rül írt eseteken kívül az 1892. XXIX. t.-c. szerinti eljárás és ennek
folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogokat
bármely irányban sértve vélik ide érte azokat is, akik a tulajdonjog
arányának az 1889. XXXVIII. t.-c. 16. §-a alapján történt bejegyzését
sérlemesnek találják, e tekintetbeni felszólalásukat hat (6) hónap alatt
vagyis 1913. július hó 15. napjáig bezárólag nyújtják be, mert ezen
záros határidő eltelté után az átalakításkor közbejött téves bevezetés-
ből származó bármely igényeket jóhiszemű harmadik személyek irá-
nyában többé nem érvényesíthetik, az említett bejegyzéseket pedig
csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi joga-
kat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támad-
hatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek akik a hitelesítő bizott-
ságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egy
szerű másolatokat is csatoltak vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak,
az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál elvehetik.

A kir. jbiróság tkvi hatóság. — Nagyhalmagy, 1912. december 27.

Kovács József s. k.
járásbíró.

227

Eladó

egy jókarban levő, négy lóerős gáz-

motor

Cim a kiadóhivatalban

Hol kapható a legjobb, egészséges
és száraz aprított

tüzifa?

Nem máshol, mint

Magyar Ferencnél

a Szabadság tér 10. szám alatt
levő pinceüzletben. 100 kiló házhoz
szállítva 8 kor. 25 kilónként is el-
fogadok rendelést. 4 és 5 vágásos
aprított fa és puha fenyő, gyújtós
fa szintén kapható. Ugyiszintén ki-
tűnő minőségű porosz kőszén leg-
pontosabb kiszolgálás mellett.
Mindezek postai levelező-lapon is
rendelhetők. 219

Alkalmi vőte

és eladók

Ékszerárnyakban

arany és ezüstneműekben, Arad
egnagyobb óra- és ékszerárnyak

Deutsch Izidor

Órák és ékszerárnyak

Maltzer János-utca, Minerita-palata

Zálogcédulák

arany és ezüstneműek, gyémánt
és brilláns tárgyak a legmaga-
sabb árban megvételnek vagy
más tárgyra átcserélhetnek

Telefon 438 Telefon 439

Permetezőjavítások elfogadtatnak.

M. kir. szabadalmazott

Borszivattyuk

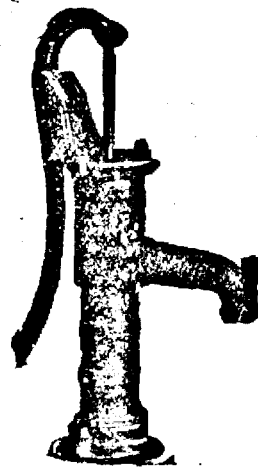
és hozzá való legjobb minőségű gummi-
csövek legolcsóbb gyári árakon.
A szivattyu-hegerből a bor utolsó cseppig
kifolyik, a szőlőmagvak, héjak és egyéb
tisztálanságok azonnal továbbíthatnak,
ezáltal a szivattyu nem romlik, és a bort
nem ronghatja, a gépezet jó működéséért
3 évi jótállás, ingyen javítás.

Tüzi fecskendő

golyó szelepekkel. 1701

Községeknek legalkalmasabb,
mert homokos és sáros víz használatánál
sem tagadják meg a szolgáltatást, — a gép
jóműködéséért 3 évi jótállás (ingyenjavítás)
hozzá való országos egységes csavarok

és a legjobb
minőségű, belől
gummiroztott
kendercsövek
a legolcsóbb
árban.

Kutak

a hozzávaló
csövekkel

olesóbbak és
jobbak, mint bár-
mely bel- vagy
külföldi gyárban.

HÖNIG OTTÓ

M. kir. szabadalmazott tüzi
fecskendő- és szivattyukészítő.

Arad, Rákóczi-u. 27. sz.

Apró hirdetések.

Ajánlatokhoz,

melyeket valamely jellege alatt küldenek a kiadóhivatalba, ne tessék eredeti okiratokat mellékelni, mert ettől semmiféle felelősséget nem vállalunk. Azokat az ajánlatokat, melyeket az apróhirdetés megjelenésétől számított 4 héten belül elismertjük el nem visz, a kiadóhivatal megsemmisíti.

LEVELEZÉS.

Sokat szeretnék mondani, de ezen uton lehetetlen. Emlékszel, egyszer olyan ígéretet tettünk egymásnak, hogy közöljük, ha egymástól esetleg elhidegednénk. Kérlek ennek betartására. Nem akarok szánalmat! Istened akarok lenni, mint Te vagy nekem. Most már sokat írák. Csókollak. 368

ALKALMAZÁST KERES.

30 éves női írodaszolgát állást keres, vagy ahoz hasonlót. Szabó Ádám Ségá, Koszoru-utca 3 sz. 387

ALKALMAZÁST NYER.

Tanuló felvétetik

Hoffmann Ottó fűszer- és csemegekereskedésében Arad, Szabadságtér 20. 351

Egy 2 középiskolát végzett, 14 évet betöltött ügyes fia nyomdász-tanulónak felvétetik.

OKTATÁS.

VIII. gimnazista

1-2 középiskolai tanítványt keres délutáni órákra. Cím a kiadóban. 336

Középiskolai

magántanulók egy szintén bejárók mérsékelt díjazásért előkészítettnek. Izr. fiuinternátus Chorin Áron utca 1. sz. 7809

INGATLAN.

Ház eladás.

Elhelyezés miatt sürgősen eladó egy ház, megvételhez 500 vagy 1000 korona elegendő a többlet várok egy fél, esetleg egy egész évet. Bővebbet Kápolna-u. 21. 360

Szőlőbirtok

4-5 holdas termő szőlőbirtok, nyaralóval, préházal, megvételre kerestetik, Györök-Máriaradna vidékén. Cím a kiadóhivatalban. 337

Egy parkírozott háztelék Magyar-utca 3. sz. alatt eladó. Bővebbet Magyar-utca 2. a tulajdonosnál. 333

ÜZLETEK.

Garassa községben

egyedüli jóforgalmu szatocsüzlet korlátlan italméréssel mindenféle jogokkal eladó. Bővebbet Rabotka András kereskedőnél Garassa, u. állomás Marosborsa. 8123

KIADÓ LAKÁS.

Lak. ár.

Andrássy tér 3. sz. alatt II. emelet 4 szoba, előszoba és mellékhelyiségek május 1-re kiadó. Bővebbet Neuman Testvérek városi irodájában. 376

3 szobás lakás

központi melegvízfűtéssel azonnal, esetleg febr. 1-re Orczy-u. 8. sz. alatt kiadó. 379

Lakás

két szobás és egy szobás udvari lakások, február hó 1-re kiadók. Varjassy József-utca 18. szám alatt. 297

Egy külön bejárattal

2 ablakos ucai szoba azonnal kiadó Eötvös-utca 1. sz., I. em. 348

Kiadó lakás.

Perényi-utca 4. szám alatt négyszobás földszintes utcai lakás azonnal, vagy február elsejére kiadó. Megtekinthető naponta délután 3 órától. Bővebb felvilágosítást azonnal kívül bármikor 302 telefon szám. 341

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Különböző használt,

jó karban levő butorok elköltözés miatt rendkívül jutányos árban azonnal eladók. Bővebbet szíveségből Rubinstein Mór szállitonál. (Telefon 188.) A tárgyak ugyanitt megtekinthetők. 334

KÜLÖNFÉLE.

Pénzhölcsönt

ingatlanra ma is kieszközöl szolid feltételek mellett; valamint üzleteket elad és vesz Wolf Zsigmond adás-vételi irodája Arad, Gróf Apponyi-ut 8., I. Telefon 801. sz. 241

Pénzkölcsönt

ingatlanra 5%-6% kamat mellett, eszközöl most is Földhitel és Ingatlan forgalmi iroda. Varjassy J.-u. 18. Telefon 624. 298

Diamant Jenő

Welter- és Kazinczy-utca sarkán (Polgári iskolával szemben) épület és díszmű bádigos munkákat legjutányosabban készít egy helyben, mint vidéken. 395

Ügyes kártyitos 1211

ajánlunk a szakmába bármilyen kártyitos munkák pontos és kitűnő elvégzésére, egy saját műhelyben, mint házakhoz is, legolcsóbb árak mellett. Vidékre árfelemlés nélkül. Stáhl M., Thököly-tér 7. sz.

Taxameteros

Bér-antok
Telefonszám 816
2881
Szolgálat: reggel 6 órától 12 óráig
Garage: Deák Ferenc-utca 8. sz.

Benzin, petroleum, olaj és zsiradék termékek legolcsóbban **MERCUR** műszaki és kereskedelmi vállalatnál ARADON. **Kérjen árjegyzéket!** Telefon száma 899. 370

Jó egészségesnek

fontosnak használjon mindenki

Kárpáti-féle

epohajtót,

mely a legkifejlesztettebb fájdalom-mérséklő gyógyszer. Hatása gyors és biztos. 1 üveg utasítással 40 fillér. 12 üveg franco K 480. Kapható kizárólag a készítőnél

KÁRPÁTI JÁNOS

gyógyszerkereskedő 370
ARAD, BOROZ BENE - ÉK.

Diamant Ferencz

villamos világítás, telefon-csengő berendező, osillár- és izzótestek raktára 3161

Deák Ferenc-u. 7.

Telefon 595. szám.

852-912. g. sz.

Arverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a Vizesi ut mentén fekvő 203 □-öl föld sáv eladása iránt 1913. év január hó 13-án d. e. 10 órakor árverést tart.

Kikiáltási-ár: 150 kor.

Bánatpénzül leendő a kikiáltási ár, 10% a készpénzben, vagy elfogadható értékpapírokban.

Az árverésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal, az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vételnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok ural az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági széke 1912. évi december 16-án tartott üléséből

A gazdasági széke.

Darabos
és DIÓ
kokszt
pírszén
nagyban
és kicsinyben
kapható
Roth
József
ARAD,
Eötvös-u. 3.

Nagymennyiségű
maculatura
 jutányosan eladó.

Van szerencsém a T. hölgyvilág tudomására adni, hogy

Batthyány-utca 21. szám ajtó 3 alatt

párisi női divattermet

nyitottam. Szíves pártfogást kér:

Nogrády Józsa.

Ügyes varró, fazon készítő és tanulóleányok felvételnek.

THE VERA
 American Shoe

A jelenkor
 legtökéletesebb,
 legkényelmesebb,
 és legtartósabb
 amerikai
cipője

Erős, könnyű és gyermeknek részére
 Kérjen képes árjegyzéket.

Made by
 Rice & Hutchins
 Boston, Mass. U.S.A.

Egyedüli raktár:

Buchsbaum és Társa Arad.
 Telefon 442. Telefon 442.

Használt ólom megvételre kerestetik.

Aradi Polgári Takarékpénztár Részvénytársaság.

Meghívás.

Az Aradi Polgári Takarékpénztár Részvénytársaság

t. részvényeseit a folyó évi január hó 26-án, délelőtt 11 órakor az intézet helyiségében (Andrássy-tér 22. számú ház I. emelet) tartandó

rendes évi közgyűlésre

ezennel tisztelettel meghívjuk.

Tárgysorozat:

1. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes kiküldése.
2. Az igazgatóság jelentése az 1912. évi január 21-én tartott rendes évi közgyűlésen elhatározott 22500 darab 160 K. n. é. új részvény kibocsátási művelet végrehajtásáról.
3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése, az 1912. évi számadások megvizsgálása, a mérleg megállapítása, valamint a tiszta nyereség felosztása és a felmentvények megadása iránti határozathozatal.
4. Az igazgatóság 2 tagjának megválasztása 1 évre.
5. A bíráló választmány 3 tagjának megválasztása 1 évre.

Azon t. részvényesek, kik a közgyűlésen résztvenni óhajtanak, felkéretnek, hogy az alapszabályok 19. §-a értelmében részvényeiket folyó évi január hó 23-ig az intézet pénztáránál térítvény ellenében letéteményezni szíveskedjenek.

A felügyelő-bizottság által felülvizsgált mérleg az intézet helyiségében a közgyűlés előtt 8 nappal a t. részvényesek által megtekinthető, illetve az a t. részvényesek rendelkezésére bocsátatik.

Arad, 1918. évi január hó 10-én.

875.

Az igazgatóság.